

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasni@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Уторак, 30. децембар 2025. године
БАЊА ЛУКА

Број 115 Год. XXXIV

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Атос банк а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
БПШ Банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

2723

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске и Одлуке Народне скупштине Републике Српске о именовању вршиоца дужности председника Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 91/25), вршилац дужности председника Републике Српске
доноси

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Седамнаестој редовној сједници, одржаној 17. децембра 2025. године, а Вијеће народа 26. децембра 2025. године констатовало да се усвојени Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској, чиме су се испунили формално-правни услови за доношење указа.

Број: 01-020-3425/25
29. децембра 2025. године
Бањалука

Вршилац дужности
председника Републике,
Ана Трипић Бабић, с.р.

ЗАКОН

О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се област рачуноводства и ревизије, а која обухвата питања од значаја за организацију и функционисање система рачуноводства, припрему и презентацију финансијских извјештаја, организацију и рад Савјета за рачуноводство и ревизију Републике Српске, ревизију финансијских извјештаја, стицање звања, сертификацију и лиценцирање, надзор и контролу квалитета, као и друга питања од значаја за рачуноводство и ревизију.

Члан 2.

(1) Појмови коришћени у овом закону имају следеће значење:

1) рачуноводство је систем чије функционисање обезбеђује информације о приносном, имовинском и финан-

сијском положају, токовима готовине, промјенама на власитом капиталу и другим финансијским и нефинансијским информацијама значајним за екстерне и интерне кориснике финансијских извјештаја,

2) књиговодство је дио рачуноводственог система, који обухвата прикупљање, класификовање, евидентирање и сумирање пословних трансакција, те чување оригиналне пословне документације која пружа доказе о тим трансакцијама,

3) пословна година представља обрачунски период за који се сачињава и презентује финансијски извјештај и једнака је календарској години, изузев у случајевима дефинисаним овим законом,

4) правно лице је профитно или непрофитно правно лице са сједиштем у Републици Српској (у даљем тексту: Република) или у иностранству,

5) матично правно лице је правно лице које контролише једно или више зависних правних лица,

6) зависно правно лице је правно лице које је под контролом матичног правног лица, укључујући сва зависна правна лица крајњег матичног правног лица,

7) група представља једну економску цјелину коју чине матично правно лице и сва његова зависна правна лица,

8) повезана правна лица су било која два или више правних лица у оквиру групе,

9) предузетник је физичко лице регистровано за обављање предузетничке дјелатности,

10) стандарди су рачуноводствени стандарди и стандарди ревизије, пратећа упутства, објашњења и смјернице и начела професионалне етике прописана овим законом,

11) пословни приход представља износ прихода од продаје производа, робе и пружања услуга након што се одбију попусти, порез на додату вриједност и остали порези директно повезани с приходом, укључујући и друге пословне приходе, у складу са примјењеним оквиром финансијског извјештавања,

12) привредно друштво за пружање рачуноводствених услуга је правно лице са сједиштем у Републици, које посједује рјешење о упису у одговарајући регистар који води Министарство финансија (у даљем тексту: Министарство) у складу са овим законом,

13) пословна јединица за пружање рачуноводствених услуга је пословна јединица регистрована у Републици за пружање рачуноводствених услуга правног лица са сједиштем изван Републике, које посједује рјешење о упису у одговарајући регистар који води Министарство у складу са овим законом,

14) предузетник за пружање рачуноводствених услуга је физичко лице регистровано за обављање предузетничке дјелатности у Републици, које поседује рјешење о упису у одговарајући регистар који води Министарство у складу са овим законом,

15) извјештавање о одрживости је процес креирања и објављивања информација о одрживости од стране правног лица о утицају који има на животну средину, друштвено окружење и начин управљања, а с циљем унапређења пословања и успостављања одрживости правног лица и друштвеног система,

16) фактори одрживости обухватају факторе животне средине, социјалне факторе, факторе у подручју људских ресурса, управљачке факторе, као и питања која се односе на поштовање људских права, борбу против корупције и подмићивања,

17) Јединствени регистар финансијских извјештаја Републике Српске (у даљем тексту: Регистар финансијских извјештаја) представља централни извор информација о пословању и бонитету правних лица и предузетника који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства на обрачунској основи у Републици, успостављен у складу са прописима којима се уређује регистар финансијских извјештаја,

18) Савјет за рачуноводство и ревизију Републике Српске је тијело Министарства формирано у складу са овим законом,

19) професионално удружење је невладина, добровољна, професионална асоцијација рачуновођа и ревизора у Републици,

20) сертификат је јавна исправа коју издаје професионално удружење дефинисано овим законом, а којим се доказује да је лице стекло одговарајуће стручно звање,

21) лиценца је јавна исправа која представља дозволу за рад физичком лицу коју, у складу са овим законом и Међународним стандардима едукације за професионалне рачуновође и ревизоре, издаје Министарство, односно професионално удружење,

22) сертификовани рачуновођа је физичко лице које поседује сертификат издат од професионалног удружења у складу са овим законом,

23) сертификовани рачуноводствени техничар је физичко лице које поседује сертификат издат од професионалног удружења у складу са овим законом,

24) овлашћени ревизор је физичко лице које поседује сертификат издат од професионалног удружења, у складу са овим законом,

25) лиценцирани овлашћени ревизор је физичко лице које поседује важећу лиценцу за обављање послова ревизије финансијских извјештаја, издату од Министарства у складу са овим законом,

26) ревизија финансијских извјештаја је испитивање и изражавање мишљења о томе да ли су они припремљени и презентовани на истинит и фер начин, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима - MPC (енгл. International Accounting Standards - IAS), Међународним стандардима финансијског извјештавања - МСФИ (енгл. International Financial Reporting Standards - IFRS), Међународним стандардом финансијског извјештавања за мале и средње ентитете - МСФИ за МСЕ (енгл. International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized entities - IFRS for SMEs) и другим одговарајућим прописима,

27) законска ревизија је ревизија годишњих и консолидованих финансијских извјештаја, обвезника ревизије, као и ревизија финансијских извјештаја субјеката који нису обвезници ревизије, ако се обавља у складу са овим законом,

28) обвезник ревизије је правно лице чији финансијски извјештаји подлијежу ревизији у складу са овим законом,

29) привредно друштво за ревизију је правно лице које поседује дозволу за пружање услуга ревизије, коју издаје Министарство у складу са овим законом,

30) ревизор групе је привредно друштво за ревизију које обавља законску ревизију консолидованих финансијских извјештаја,

31) мрежа означава организацију којој припадају привредна друштва за ревизију, а која за циљ има:

1. међусобну сарадњу,

2. расподелу добити или трошкова, или заједничко власништво, контролу или управу, или има заједничке политике и процедуре контроле квалитета обављања ревизије, заједничку пословну стратегију, коришћење заједничког имена или значајног дијела стручних ресурса,

32) повезано друштво привредног друштва за ревизију је привредно друштво без обзира на његов правни облик које је повезано с привредним друштвом за ревизију путем заједничког власништва, надзора или управе,

33) извјештај о ревизији је извјештај о обављеној ревизији, који издаје привредно друштво за ревизију, у складу са овим законом и Међународним стандардима ревизије,

34) надлежно тијело, у смислу овог закона, јесте министарство надлежно за регулисање и спровођење надзора над радом привредних друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора,

35) главни ревизорски партнер на ревизорском ангажману је лиценцирани овлашћени ревизор ког:

1. привредно друштво за ревизију именује за одређени ревизорски посао као главно и одговорно лице за вршење законске ревизије у име привредног друштва за ревизију и који потписује ревизорски извјештај, или

2. привредно друштво за ревизију именује као главно и одговорно лице за вршење законске ревизије на нивоу групе и који потписује извјештај о ревизији групе,

36) субјект надзора, у смислу овог закона, јесте привредно друштво за ревизију и лиценцирани овлашћени ревизор, привредно друштво и предузетник за пружање рачуноводствених услуга и пословна јединица правног лица са сједиштем изван Републике за пружање рачуноводствених услуга,

37) држава чланица је држава чланица Европске уније.

(2) Поједини изрази употребљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумевају оба пола.

Члан 3.

Прописи из области рачуноводства и ревизије који се у смислу овог закона примјењују у Републици подразумевају: Међународне рачуноводствене стандарде - MPC (енгл. International Accounting Standards - IAS), Међународне стандарде финансијског извјештавања - МСФИ (енгл. International Financial Reporting Standards - IFRS), Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете - МСФИ за МСЕ (енгл. International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized entities - IFRS for SMEs), Међународне стандарде ревизије - MCP (енгл. International Standards on Auditing - ISA), Међународне стандарде контроле квалитета - МСКК (енгл. International Standard on Quality Control - ISQC) и са њима повезани ставови и стандарди које је објавио Одбор за међународне стандарде ревизије и услуга увјеравања (енгл. International Auditing and Assurance Standards Board - IAASB) Међународне федерације рачуновођа (енгл. International Federation of Accountants - IFAC), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор - MPC JC (енгл. International Public Sector Accounting Standards - IPSAS), Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Међународне стандарде едукације, Међународни етички кодекс за професионалне рачуновође (у даљем тексту: Кодекс) и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB), као и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC).

Члан 4.

(1) Правна лица и предузетници који воде двојно књиговодство сачињавају финансијске извјештаје у складу са

прописима из члана 3. овог закона, који су преведени на један од језика у службеној употреби у Републици.

(2) Превођење прописа из члана 3. овог закона врши надлежно професионално удружење, у складу са потписаним споразумима и овлашћењима, те доноси одлуку којом се одређује и датум почетка њихове примјене, а која се, заједно са текстом стандарда, објављује на интернет страници Министарства и професионалног удружења.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, финансијски извјештаји могу се сачињавати у складу са прописима који нису преведени и објављени од надлежног професионалног удружења ако се ради о:

1) правним лицима чије је пословање уређено посебним прописима на основу којих је орган надлежан за обављање надзора над њиховим пословањем прописао обавезу примјене прописа из члана 3. овог закона, а који нису преведени и објављени, или

2) правним лицима чије је матично правно лице или крајње матично правно лице са сједиштем у иностранству.

Члан 5.

(1) Одредбе овог закона примјењују се на све облике правних лица која, у смислу овог закона, обухватају привредна друштва, друштва за осигурање, банке, микрокредитна друштва, лизинг друштва, инвестиционе фондове, добровољне пензијске фондове, друштва за управљање инвестиционим, односно добровољним пензијским фондovima, брокерско-дилерска друштва, берзе и друге финансијске организације, задруге, заједнице етажних власника, синдикалне организације, удружења грађана, као и друга профитна и непрофитна правна лица са сједиштем у Републици, те предузетнике који своје пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, на обрачунској основи.

(2) Одредбе овог закона примјењују се и на правна лица и друге облике организовања које је правно лице са сједиштем у Републици основало у иностранству, ако за њих прописима тих држава није утврђена обавеза вођења пословних књига и сачињавања финансијских извјештаја.

(3) Одредбе овог закона примјењују се на организационе дијелове правних лица са сједиштем изван Републике, ако се посредством тих организационих јединица остварује приход у Републици.

(4) Одредбе овог закона сходно се примјењују и на кориснике прихода буџета Републике, буџета општина, градова и фондова утврђених прописима којима се уређује буџетски систем Републике.

Члан 6.

(1) Предузетници своје пословне књиге воде у складу са законом који уређује порез на доходак (просто књиговодство) или у складу са овим законом по систему двојног књиговодства на обрачунској основи.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, предузетници чији су укупни наплаћени приходи у последњем пореском периоду већи од износа који се утврђује правилником из овог члана, обавезни су да своје пословне књиге воде у складу са овим законом, по систему двојног књиговодства на обрачунској основи.

(3) Став 2. овог члана примјењује се од првог наредног обрачунског периода у односу на порески период у којем је предузетник испунио прописани услов.

(4) Обавјештење о вођењу пословних књига по систему двојног књиговодства предузетник је дужан да достави Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге (у даљем тексту: Агенција) најкасније до истека рока за предају годишњег финансијског извјештаја, као и Пореској управи Републике Српске (у даљем тексту: Пореска управа) најкасније до истека рока за подношење годишње пореске пријаве за порез на доходак.

(5) Предузетници који у току године започну обављање дјелатности и одлуче се на вођење књига по систему двојног књиговодства, дужни су да обавјештење о томе доставе

Агенцији и Пореској управи, најкасније у року од 30 дана од дана почетка обављања дјелатности.

(6) Предузетник може одустати од вођења пословних књига по систему двојног књиговодства:

1) ако се то захтијева прописима којима се уређују области рачуноводства или опорезивања дохотка од самосталне дјелатности физичких лица,

2) у случају престанка испуњавања услова из става 2. овог члана,

3) ако донесе такву одлуку, а коју не може донијети прије истека рока од пет обрачунских, односно пореских периода.

(7) Министар финансија (у даљем тексту: министар) доноси правилник којим се уређују питања од значаја за успостављање система двојног књиговодства код предузетника, износ укупног годишњег наплаћеног прихода након којег је предузетник дужан да своје пословне књиге води по систему двојног књиговодства на обрачунској основи, као и општи методолошки поступци помоћу којих предузетници пословне приходе и пословне расходе признате на обрачунској основи у пореском периоду кроз систем двојног књиговодства прерачунавају на износе пореских допуштених расхода, односно опорезивих прихода, у складу са прописима којим се уређује опорезивање дохотка од самосталне дјелатности физичких лица.

Члан 7.

Предузетници који воде двојно књиговодство (у даљем тексту: предузетници) и правна лица дужни су да воде пословне књиге прописане овим законом, да сачињавају и презентују финансијске извјештаје, као и нефинансијске извјештаје, те да врше ревизију финансијских извјештаја у складу са овим законом и другим одговарајућим прописима.

Члан 8.

(1) Правна лица и предузетници, у смислу овог закона, разврставају се у зависности од следећих критеријума који се утврђују на основу података из годишњег финансијског извјештаја:

1) просјечног броја запослених, који се израчунава тако што се укупан збир запослених на крају сваког мјесеца, укључујући и запослене изван територије Републике, подијели са бројем мјесеци у обрачунском периоду (у даљем тексту: просјечан број запослених),

2) билансне активе утврђене на дан сачињавања годишњег финансијског извјештаја (у даљем тексту: билансна актива),

3) укупног годишњег пословног прихода (у даљем тексту: укупан пословни приход).

(2) На основу критеријума из става 1. овог члана правна лица и предузетници се разврставају на микро, мала, средња и велика правна лица.

(3) У микроправна лица разврставају се она правна лица и предузетници који не прелазе граничне вриједности код најмање два од следећих критеријума:

1) просјечан број запослених - десет,

2) вриједност билансне активе - 350.000 KM,

3) укупан пословни приход - 700.000 KM.

(4) У мала правна лица разврставају се она правна лица и предузетници који прелазе граничне вриједности код најмање два критеријума из става 3. овог члана, али не прелазе граничне вриједности код два од следећих критеријума:

1) просјечан број запослених - 50,

2) вриједност билансне активе - до 4.000.000 KM,

3) укупан годишњи пословни приход - 8.000.000 KM.

(5) У средња правна лица разврставају се она правна лица и предузетници који прелазе граничне вриједности код два критеријума из става 4. овог члана, али не прелазе граничне вриједности код два од следећих критеријума:

1) просјечан број запослених - 250,

2) вриједност билансне активе - 20.000.000 KM,

3) укупан пословни приход - 40.000.000 KM.

(6) У велика правна лица разврставају се правна лица и предузетници који прелазе граничне вриједности код најмање два критеријума из става 5. овог члана.

(7) Новооснована правна лица, односно предузетници разврставају се у складу са ст. 3, 4, 5. и 6. овог члана, на основу података из финансијских извјештаја за пословну годину у којој су основани, сразмјерно броју мјесеци пословања.

(8) Независно од критеријума из ст. 3, 4, 5. и 6. овог члана, банке, микрокредитна друштва, штедно-кредитне задруге, осигуравајућа друштва, лизинг друштва, друштва за управљање инвестиционим фондовима, инвестициони фондови, добровољни пензијски фондови, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, берзе, брокерско-дилерска друштва, факторинг друштва и друге финансијске организације се у смислу овог закона сматрају великим правним лицима.

(9) Управа правног лица, односно предузетник на дан сачињавања финансијских извјештаја врши разврставање у складу са овим чланом.

(10) Обавјештење о разврставању правног лица и предузетника у категорију микро, малих, средњих или великих правних лица, извршено у складу са овим законом, правно лице, односно предузетник дужан је да достави Агенцији уз годишње финансијске извјештаје, која верификује достављено обавјештење о разврставању.

(11) Изузетно од става 10. овог члана, уколико правно лице, односно предузетник разврставање изврши путем софтверске апликације Агенције за унос и обраду финансијских извјештаја, сматра се да је извршио разврставање у складу са овим чланом.

(12) Подаци о разврставању правног лица и предузетника који су верификовани, односно утврђени од Агенције, користе се за наредну пословну годину, изузев ако се ради о новооснованом правном лицу, односно предузетнику, када се подаци о разврставању користе и за текућу и наредну пословну годину.

Члан 9.

(1) Групе правних лица, у смислу овог закона, разврставају се у зависности од критеријума прописаних у члану 8. став 1. овог закона, који се утврђују на основу података из консолидованог годишњег финансијског извјештаја - на мале, средње и велике групе правних лица.

(2) У мале групе правних лица разврставају се оне групе које се састоје од матичног правног лица и зависних правних лица која подлијежу консолидацији финансијских извјештаја и које, на консолидованој основи, не прелазе граничне вриједности код два од следећих критеријума:

1) просјечан број запослених - 50,

2) вриједност билансне активе - 4.000.000 KM,

3) укупан пословни приход - 8.000.000 KM.

(3) У средње групе правних лица разврставају се групе које нису мале групе и које се састоје од матичног правног лица и зависних правних лица која подлијежу консолидацији финансијских извјештаја и које, на консолидованој основи, не прелазе граничне вриједности код два од следећих критеријума:

1) просјечан број запослених - 250,

2) вриједност билансне активе - 20.000.000 KM,

3) укупан пословни приход - 40.000.000 KM.

(4) У велике групе правних лица разврставају се групе које се састоје од матичног правног лица и зависних правних лица која подлијежу консолидацији финансијских извјештаја и које, на консолидованој основи, прелазе граничне вриједности код најмање два критеријума из става 3. овог члана.

(5) Разврставање групе у складу са наведеним критеријумима врши матично правно лице, самостално на дан

сачињавања консолидованих годишњих финансијских извјештаја.

(6) Обавјештење о разврставању групе правних лица, извршено у складу са овим законом, матично правно лице је дужно да достави Агенцији уз консолидовани годишњи финансијски извјештај, која верификује достављено обавјештење о разврставању групе.

(7) Изузетно од става 6. овог члана, уколико матично правно лице разврставање изврши путем софтверске апликације Агенције за унос и обраду финансијских извјештаја, сматра се да је извршило разврставање у складу са овим чланом.

(8) Подаци о разврставању групе правних лица који су верификовани, односно утврђени од Агенције, користе се за текућу пословну годину.

Члан 10.

Субјекти од јавног интереса, у смислу овог закона, јесу:

1) правна лица чијим се хартијама од вриједности тргује или се врши припрема за њихово смитовање на организованом тржишту хартија од вриједности,

2) банке, микрокредитна друштва, друштва за осигурање, лизинг друштва, берзе, брокерско-дилерска друштва, друштва за управљање инвестиционим фондовима, инвестициони фондови, добровољни пензијски фондови, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и друге финансијске организације,

3) јавна предузећа, дефинисана у складу са прописима којима се уређују пословање и управљање јавним предузећима,

4) сва правна лица од посебног значаја за Републику, независно од њихове величине, правне форме и облика организовања, у складу са актом Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада) којим се уређују правна лица од посебног значаја на приједлог ресорно надлежног министарства.

Члан 11.

(1) За признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у финансијским извјештајима велика правна лица, правна лица која имају обавезу сачињавања консолидованих финансијских извјештаја и правна лица која су субјекти од јавног интереса, независно од њихове величине, примјењују МСФИ/МРС.

(2) За признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у финансијским извјештајима микро, мала и средња правна лица примјењују МСФИ за МСЕ.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, микро, мала и средња правна лица могу да одлуче да за признавање, вредновање, презентацију и објелодањивање позиција у финансијским извјештајима примјењују МСФИ/МРС, с тим да су дужни да их примјењују у континуитету, најмање пет година од почетка њихове примјене.

(4) Министар доноси упутство којим се дају смјернице за примјену Међународног стандарда финансијског извјештавања за мале и средње ентитете.

ГЛАВА II

ОРГАНИЗАЦИЈА СИСТЕМА КЊИГОВОДСТВА И РАЧУНОВОДСТВА

Члан 12.

(1) Правно лице, односно предузетник доноси интерне акте којима се уређују успостављање и функционисање система књиговодства и рачуноводства у том правном лицу, односно предузетнику.

(2) Под интерним актима из става 1. овог члана сматрају се Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама и сва друга акта којима управа правног лица, односно предузетник, у складу са законским и професионалним правилима, уређује успостављање и функционисање система књиговодства и рачуноводства.

(3) Правно лице, односно предузетник својим интерним актом, у складу са овим законом, уређује:

1) организацију система књиговодства и рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и откривање и спречавање погрешно евидентираних пословних догађаја,

2) интерне рачуноводствене контролне поступке,

3) рачуноводствене политике и рачуноводствене процјене,

4) одређује лица која су одговорна за законитост и правилност настанка пословних догађаја, као и сачињавање и контролу књиговодствених исправа о тим догађајима,

5) кретање књиговодствених исправа и утврђује рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење,

6) поступке припреме, сачињавања и презентације финансијских извјештаја,

7) поступке прикупљања, обраде и презентације података у вези са припремом и сачињавањем годишњих извјештаја о пословању, те финансијских података за статистичке, пореске и друге потребе,

8) друга питања од значаја за успостављање ефикасног система књиговодства и рачуноводства у правном лицу, односно предузетнику.

(4) Правно лице, односно предузетник дужан је да организује прикупљање и сачињавање књиговодствених исправа, вођење пословних књига, сачињавање годишњих финансијских извјештаја у складу са овим законом и одговарајућим подзаконским прописима, поштујући при томе усвојене рачуноводствене стандарде, рачуноводствена начела и принципе уредног књиговодства.

(5) Правно лице, односно предузетник који врши обраду података путем рачуноводственог софтвера, дужан је да користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних догађаја.

1. Књиговодствене исправе

Члан 13.

(1) Књиговодствена исправа је писани документ у материјалном или електронском облику о насталом пословном догађају којим су обухваћени сви подаци неопходни за књижење у пословним књигама, потписан од лица која су овлашћена за сачињавање и контролу књиговодствених исправа.

(2) Књиговодствене исправе се сачињавају на мјесту и у вријеме настанка пословног догађаја, изузев оних исправа које се сачињавају у књиговодству правног лица, односно предузетника.

(3) Фото-копија књиговодствене исправе може бити основ за књижење пословног догађаја само под условом да је на њој наведено мјесто чувања оригиналне вјеродостојне исправе.

(4) Књиговодствена исправа примљена у електронском облику сматра се вјеродостојном ако је потписана на прописан начин.

(5) Изузетно од става 1. овог члана, књиговодствена исправа која се односи на рачун сачињен у складу са прописима који уређују фискализацију у Републици, није обавезно да буде потписана.

Члан 14.

(1) Књиговодствена исправа обавезно је потпуна, истинита, рачунски тачна и уредна, сачињена тако да омогућава потпун увид у вјеродостојност документа.

(2) Контролу књиговодствених исправа не могу да врше лица која су материјално задужена за имовину на коју се исправе односе.

(3) Лица одговорна за сачињавање и контролу књиговодствених исправа својим потписом потврђују да је књиговодствена исправа потпуна, истинита и рачунски тачна,

те да одражава суштину пословног догађаја на који се односи.

(4) Правно лице је дужно одредити одговорна лица која својим потписом потврђују исправност и потпуност књиговодствене исправе, као и суштину пословног догађаја, односно одобравају унос података из књиговодствене исправе у пословне књиге.

(5) Лица која сачињавају и врше пријем књиговодствених исправа дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталим пословним догађајем књиговодству доставе одмах након израде, односно пријема, а најкасније у року од три дана од дана када је пословна промјена настала, односно дана када је књиговодствена исправа примљена.

(6) Лица која воде пословне књиге дужна су да књиговодствене исправе у пословним књигама прокњиже наредног дана, а најкасније у року од осам дана од дана њиховог пријема.

2. Пословне књиге

Члан 15.

(1) Пословне књиге представљају једнообразне евиденције о стању и промјенама на имовини, обавезама и властитом капиталу, као и оствареним приходима и насталим расходима.

(2) Пословне књиге чине:

1) дневник,

2) главна књига,

3) помоћне књиге.

(3) Дневник и главна књига воде се по систему двојног књиговодства.

(4) Дневник је пословна књига у коју се пословни догађаји настали у току обрачунског периода уносе хронолошки, према редослиједу њиховог настанка.

(5) Главна књига је систематска евиденција у којој се приказују стање и промјене на имовини, обавезама, властитом капиталу, приходима и расходима у току обрачунског периода и која представља основу за израду финансијских извјештаја.

(6) Помоћне књиге су аналитичке евиденције које се воде за нематеријална средства, непокретности, постројења и опрему, инвестиционе некретнине, финансијске пласмане, залихе, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, обавезе, капитал и друге билансне позиције.

(7) Број и садржај помоћних књига, начин њиховог вођења и повезивања са главном књигом и слично, правно лице или предузетник уређују својим интерним актом у складу са овим законом.

(8) Дневник благајне је помоћна књига у којој се приказују стање и промјене на готовини и еквивалентима готовине, која се закључује на крају сваког дана у којем је било промјена у благајни, а књиговодству на књижење доставља се најкасније наредног дана.

Члан 16.

(1) Пословне књиге се отварају почетком пословне, односно календарске године или неког другог утврђеног обрачунског периода у складу са овим законом, а на основу биланса стања и закључног листа у којим је приказано стање средстава и извора средстава на дан када је окончан претходни обрачунски период.

(2) Новооснована правна лица и предузетници своје пословне књиге отварају на основу биланса оснивања, који се сачињава након пописа имовине и обавеза новооснованог правног лица, односно предузетника са стањем на дан оснивања.

(3) Пословна година једнака је календарској години.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, пословна година обухвата и период који није једнак календарској години у случају оснивања и престанка пословања правног лица или предузетника, статусних промјена, промјене пословне

године у складу са овим законом, те отварања и закључења стечајног или ликвидационог поступка.

(5) У пословне књиге подаци се уносе искључиво на основу вјеродостојних књиговодствених исправа.

(6) Пословне књиге се воде на начин да обезбиједи контролу и исправност унесених података, њихово чување, могућност коришћења података, могућност добијања увида у промет и стања на рачунима главне књиге, те могућност увида у временски редослијед извршеног уноса пословних догађаја.

(7) Пословне књиге се закључују након свих потребних књижења, укључујући предзакључна и закључна књижења, а најкасније до рока за предају годишњих финансијских извјештаја, на дан настанка статусних промјена, на дан обустављања пословања и у другим случајевима у складу са законом.

Члан 17.

(1) Правно лице и предузетник интерним актом, у складу са овим законом, прописују потребан степен школске спреме, радно искуство и остале услове за лице у радном односу које обавља рачуноводствене послове.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, лице које сачињава финансијске извјештаје обавезно је квалификовано лице.

(3) Квалификовано лице, у смислу овог закона, јесте лице које посједује лиценцу сертификованог рачуноводног техничара или сертификованог рачуновође.

(4) Квалификовано лице из става 3. овог члана које је звање сертификованог рачуноводног техничара стекло након ступања на снагу овог закона, може сачињавати и потписивати финансијске извјештаје за правна лица и предузетнике који су разврстани у категорију микро и малих правних лица.

3. Повјеравање вођења пословних књига и сачињавања финансијских извјештаја

Члан 18.

(1) Вођење пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја може уговором бити повјерено привредном друштву или предузетнику са сједиштем у Републици, регистрованим за пружање рачуноводствених услуга, или пословној јединици правног лица са сједиштем изван Републике регистрованој за пружање рачуноводствених услуга, а који су уписани у одговарајући регистар који води Министарство.

(2) Уговором о услугама вођења пословних књига и сачињавања финансијских извјештаја, између осталог, обавезно се утврђује и износ накнаде за пружене услуге.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, повезана правна лица могу уговором повјерити вођење пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја свом повезаном правном лицу са сједиштем у Републици које у радном односу има квалификована лица из члана 17. овог закона која испуњавају и друге услове предвиђене овим законом.

(4) Повезана правна лица, у смислу овог члана, су било која два или више правних лица у оквиру групе (матична и зависна), при чему је основ повезаности (контроле) учешће у капиталу.

(5) Ст. 1. и 3. овог члана не примјењују се на банке, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, микрокредитна друштва, као и на друге финансијске организације којима је прописима који уређују њихово пословање забрањено повјеравање вођења пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја другом лицу.

Члан 19.

(1) Привредна друштва и предузетници региструју се за пружање рачуноводствених услуга у складу са овим законом и законом којим се уређују оснивање, пословање и престанак пословања привредних друштава у Републици, односно законом који уређује регистрацију и пословање предузетника у Републици.

(2) Пословна јединица правног лица са сједиштем изван Републике региструје се за пружање рачуноводствених услуга у складу са прописима о регистрацији пословних јединица ако правно лице чији је она организациони дио има као основну (претежну) дјелатност регистровану дјелатност за пружање рачуноводствених услуга (шифра која обухвата рачуноводствене послове).

(3) Привредна друштва и предузетници, као и пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике за пружање рачуноводствених услуга као основну (претежну) дјелатност обавезно имају регистровану дјелатност за пружање рачуноводствених услуга (шифра која обухвата рачуноводствене послове).

(4) Предузетници који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга дужни су да дјелатност обављају у одговарајућим просторијама, намијењеним искључиво за обављање регистроване дјелатности, а које могу бити смјештене у стамбеној згради, пословној згради или породичној кући.

(5) Надлежни инспекцијски орган, у инспекцијском прегледу, провјерава испуњеност посебних услова из става 4. овог члана.

(6) Привредна друштва и предузетници, као и пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике регистровани за пружање рачуноводствених услуга обавезни су да у радном односу на пуно радно вријеме имају запослено квалификовано лице из члана 17. овог закона.

(7) Изузетно од става 6. овог члана, предузетник који је квалификовано лице, нема обавезу запошљавања квалификованог лица ако предузетничку дјелатност обавља као основно занимање, односно не може запошљавати квалификовано лице ако предузетничку дјелатност обавља као допунско занимање.

(8) Привредна друштва и предузетници, као и пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга, интерним актом одређују лице које је одговорно за вођење пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја за сваког клијента којем пружа те услуге.

4. Успостављање и вођење регистара субјеката који пружају рачуноводствене услуге

Члан 20.

Министарство успоставља и води Регистар привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга и Регистар предузетника за пружање рачуноводствених услуга.

Члан 21.

(1) Привредна друштва, као и пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга, дужни су да се упишу у Регистар привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга (у даљем тексту: Регистар привредних друштава), који води Министарство.

(2) Рјешење о упису у Регистар привредних друштава може се издати привредном друштву за пружање рачуноводствених услуга ако испуњава сљедеће услове:

1) да је регистровано у складу са законом којим се уређују оснивање, пословање и престанак пословања привредних друштава,

2) да има регистровану претежну дјелатност за пружање рачуноводствених услуга,

3) да физичко лице које је оснивач привредног друштва, као и лице овлашћено за заступање није осуђено за кривична дјела против привреде и платног промета, против службене дужности и против правног саобраћаја, као и за свако друго кривично дјело које га чини неподобним за обављање послова рачуноводства,

4) да правно лице, које је оснивач привредног друштва, у кривичном поступку није осуђено правоснажном пресудом за кривична дјела организованог криминала, корупцију, превару или прање новца, у складу са прописима у земљи

у којој је регистрован и да над њим није отворен стечајни поступак или поступак ликвидације, односно да је у току поступак обустављања пословне дјелатности у складу са важећим прописима земље у којој је регистрован,

5) да има у радном односу са пуним радним временом квалификовано лице из члана 17. овог закона.

(3) Уз захтјев за упис у Регистар привредних друштава, привредно друштво је дужно да достави документацију којом се потврђује испуњеност услова из става 2. овог члана.

(4) Министар доноси рјешење о упису у Регистар привредних друштава у року од десет дана од дана подношења потпуног захтјева.

(5) У случају настанка промјене у вези са условима из става 2. овог члана, као и података уписаних у Регистар привредних друштава, овлашћено лице привредног друштва је дужно да информацију о насталим промјенама и документацију која то потврђује достави Министарству у року од 30 дана од дана настале промјене.

(6) Регистар привредних друштава објављује се на интернет страници Министарства.

(7) Одредбе овог члана сходно се примјењују и на пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга.

Члан 22.

(1) Министарство, по службеној дужности, електронским путем, од надлежних органа преузима податке који су неопходни за успостављање и вођење Регистра предузетника за пружање рачуноводствених услуга (у даљем тексту: Регистар предузетника).

(2) Надлежни органи из става 1. овог члана дужни су Министарству омогућити преузимање и размјену свих података и информација који су неопходни за успостављање и вођење Регистра предузетника.

(3) Министар доноси рјешење о упису у Регистар предузетника ако предузетник испуњава следеће услове:

1) да је регистрован за обављање предузетничке дјелатности код јединице локалне самоуправе,

2) да има регистровану претежну дјелатност за пружање рачуноводствених услуга,

3) да је квалификовано лице или у радном односу на пуно радно вријеме има квалификовано лице, ако дјелатност обавља као основно занимање,

4) да је квалификовано лице, ако дјелатност обавља као допунско занимање,

5) да у радном односу на пуно радно вријеме има квалификовано лице, ако дјелатност обавља као додатно занимање.

(4) Регистар предузетника објављује се на интернет страници Министарства.

Члан 23.

(1) Привредно друштво, односно предузетник који пружа рачуноводствене услуге брише се из одговарајућег регистра у случајевима ако:

1) престане да испуњава услове за упис у регистар,

2) је упис у регистар извршен на основу неистинитих података,

3) донесе одлуку о престанку обављања дјелатности рачуноводства,

4) не поступи по мјерама надзора изреченим рјешењем Министарства о отклањању утврђених незаконитости,

5) престане да постоји као привредно друштво или предузетник у складу са прописима којима се уређује престанак пословања привредног друштва, односно предузетника.

(2) Министар доноси рјешење о брисању из Регистра привредних друштава и Регистра предузетника.

(3) Рјешење из члана 21. став 4. и члана 22. став 3. овог закона, као и става 2. овог члана је коначно у управном по-

ступку и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор.

(4) Одредбе овог члана сходно се примјењују и на пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга.

Члан 24.

Министар доноси правилник којим се уређују садржај и начин вођења Регистра привредних друштава и Регистра предузетника, начин и поступак уписа у наведене регистре, промјене и брисање података, употреба и начин увида у податке регистра, као и друга питања од значаја за вођење ових регистра.

5. Контни оквир и попис имовине и обавеза

Члан 25.

(1) Пословне промјене књиже се на аналитичким рачунима који по својој садржини и билансној припадности одговарају рачунима из прописаног контног оквира.

(2) Министар доноси правилнике којим се прописује контни оквир и садржина рачуна у контном оквиру за сва правна лица и предузетнике.

(3) Детаљан контни план прописује се интерним актом правног лица, односно предузетника, који је усклађен са прописаним одговарајућим контним оквиром.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, министар доноси правилник којим се прописује детаљан контни план за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

Члан 26.

(1) Правно лице и предузетник дужни су да на почетку пословања, као и најмање једном годишње, са стањем на дан када се завршава пословна година или неки други обрачунски период одређен у складу са овим законом, изврше попис имовине и обавеза, те ванбилансне имовине и ванбилансних обавеза са циљем да утврде њихово стварно стање, те да стање у пословним књигама ускладе са стварним стањем утврђеним пописом.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, правно лице може својим интерним актом прописати дужи период за вршење пописа имовине, као што су књиге, филмови, архивска грађа и слично, с тим да тај период не може бити дужи од рока за спровођење обавезне редовне ревизије наведене грађе, прописане одговарајућим материјалним прописима.

(3) У зависности од начина обраде података, усклађивање промета главне књиге са прометом приказаним у дневнику, као и промета и стања помоћних књига са прометом и стањем у главној књизи врши се континуирано, а најкасније непосредно прије пописа имовине и обавеза, односно прије сачињавања финансијских извјештаја.

(4) Поред пописа у роковима из ст. 1. и 2. овог члана, правно лице и предузетник, попис и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем врши и приликом примопредаје дужности рачунополагача, промјене цијена производа и робе, статусних промјена, отварања стечајног поступка и поступка ликвидације, као и у другим случајевима прописаним законом.

(5) Изузетно од става 4. овог члана, попис имовине није неопходан код промјене цијена производа и робе ако се у књиговодственим евиденцијама могу обезбиједити подаци о количини и вриједности производа и робе на залихи.

(6) Министар доноси правилник којим се прописују начин и рокови вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Члан 27.

(1) Правна лица и предузетници су дужни да прије сачињавања годишњих финансијских извјештаја обавезно изврше усаглашавање међусобних потраживања и обавеза, што се доказује одговарајућом књиговодственом исправом.

(2) Усаглашавање из става 1. овог члана се врши на начин да повјерилац доставља дужнику захтјев за усаглашавање, изузев ако су се повјерилац и дужник другачије договорили.

(3) Правно лице и предузетник су дужни да одговоре на захтјев привредног друштва за ревизију у вези са потврдом стања обавеза и потраживања, као и стања осталих билансних позиција које су неопходне за обављање поступка ревизије.

(4) Правно лице и предузетник из става 3. овог члана су дужни да одговор на захтјев привредног друштва за ревизију за потврду стања обавеза и потраживања, као и стања осталих билансних позиција доставе привредном друштву за ревизију у року од осам дана од дана пријема захтјева.

(5) Министар доноси правилник којим се уређују поступак усаглашавања међусобних потраживања и обавеза, начин и рокови вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

ГЛАВА III ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И НЕФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

1. Финансијски и консолидовани финансијски извјештаји

Члан 28.

(1) Правно лице, односно предузетник сачињава и презентује јавности финансијски извјештај за пословну годину завршену 31. децембра текуће године са упоредним подацима за претходну годину.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, Министарство може на захтјев зависног правног лица, чије матично правно лице са сједиштем у иностранству има пословну годину различиту од календарске године, донијети рјешење којим се одобрава да то зависно правно лице може да сачињава и презентује финансијски извјештај за период који је различит од периода из става 1. овог члана.

(3) Зависно правно лице из става 2. овог члана је обавезно да примјењује пословну годину различиту од календарске у континуитету, најмање пет година од почетка примјене пословне године која је различита од календарске.

(4) Уз захтјев за одобрење за сачињавање и презентацију финансијског извјештаја за период који је различит од календарске године, зависно правно лице из Републике доставља доказе који потврђују да је зависно правно лице чије је матично правно лице са сједиштем у иностранству, те да матично правно лице са сједиштем у иностранству укључује финансијске извјештаје зависног правног лица у своје консолидоване финансијске извјештаје и да се они сачињавају за период који је различит од календарске године.

(5) Правно лице из става 2. овог члана којем је одобрена промјена извјештајног периода, дужно је да сачини и финансијски извјештај са даном који претходи дану промјене извјештајног периода, односно за период који није обухваћен посљедњим сачињеним и презентованим годишњим финансијским извјештајем.

(6) Правно лице из става 2. овог члана које престане да примјењује пословну годину различиту од календарске године у складу са овим чланом, дужно је да сачини и финансијски извјештај са 31. децембром, за период који није обухваћен посљедњим сачињеним и презентованим годишњим финансијским извјештајем.

(7) Правно лице код кога настану статусне промјене, као и правно лице над којим је отворен стечајни или ликвидациони поступак, поред финансијског извјештаја из става 1. овог члана сачињава и презентује финансијски извјештај сачињен на дан статусне промјене, као и на дан отварања и закључења стечајног или ликвидационог поступка.

(8) Пословне промјене настале између дана биланса и дана уписа у регистар пословних субјеката обухваћене су у пословним књигама претходног правног лица или новог правног лица, што се утврђује одлуком о статусној промјени.

(9) Годишњи финансијски извјештај чине:

1) Биланс стања - Извјештај о финансијском положају на крају периода,

2) Биланс успеха - Извјештај о укупном резултату за период,

3) Биланс токова готовине - Извјештај о токовима готовине,

4) Извјештај о промјенама на капиталу,

5) Напомене уз финансијске извјештаје.

(10) Изузетно од става 9. овог члана, микроправна лица, као и предузетници разврстани у микро и мала правна лица годишњи финансијски извјештај презентују кроз:

1) Биланс стања - Извјештај о финансијском положају на крају периода,

2) Биланс успеха - Извјештај о укупном резултату за период.

(11) Предузетници разврстани у категорију средњих и великих правних лица годишњи финансијски извјештај презентују кроз:

1) Биланс стања - Извјештај о финансијском положају на крају периода,

2) Биланс успеха - Извјештај о укупном резултату за период,

3) Биланс токова готовине - Извјештај о токовима готовине,

4) Напомене уз финансијске извјештаје.

(12) Уз годишњи финансијски извјештај корисницима финансијских извјештаја се презентује и посебан извјештај сачињен према захтјеву Републичког завода за статистику.

(13) Правна лица чије је пословање уређено посебним прописима на основу којих је орган, односно организација надлежна за обављање надзора над њиховим пословањем прописала обавезу сачињавања и презентације периодичних финансијских извјештаја, дужна су да те извјештаје сачињавају и у складу с тим прописима.

(14) Финансијске извјештаје правног лица, односно предузетника потписује лице овлашћено за заступање уписано у одговарајући регистар, односно предузетник и квалификовано лице из члана 17. овог закона.

(15) Лице овлашћено за заступање уписано у одговарајући регистар, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, односно предузетник, поступајући у оквиру надлежности које су им утврђене законом и интерним актима правног лица, односно предузетника, колективно су одговорни за истиниту и фер презентацију:

1) годишњег финансијског извјештаја и годишњег извјештаја о пословању,

2) консолидованог годишњег финансијског извјештаја и консолидованог годишњег извјештаја о пословању.

Члан 29.

(1) Консолидовани финансијски извјештаји су финансијски извјештаји групе у којима су имовина, обавезе, власити капитал, приходи, расходи и токови готовине матичног правног лица и његових зависних правних лица презентовани као да су једна економска цјелина.

(2) Групу чине матично правно лице и његова зависна правна лица над којима матично правно лице остварује контролу, у складу са МРС, односно МСФИ.

(3) Матична правна лица имају обавезу да сачињавају, презентују, објављују и достављају консолидоване финансијске извјештаје у складу са одговарајућим МРС, односно МСФИ и одредбама овог закона.

(4) Ако се структура друштва унутар групе која је обухваћена консолидацијом значајно промијени током пословне године, консолидовани финансијски извјештај додатно садржи информације које омогућавају поређење узастопних консолидованих финансијских извјештаја групе и оне се објелодањују у Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје.

(5) Обавеза из става 4. овог члана се испуњава сачињавањем упоредног усклађеног Биланса стања и упоредног усклађеног Биланса успјеха, ради адекватног поређења података у сачињеном консолидованом Билансу стања и консолидованом Билансу успјеха, као да се структура групе није значајно промијенила.

(6) Обавеза сачињавања и презентовања консолидованог финансијског извјештаја настаје у години у којој матично правно лице оствари контролу над зависним правним лицем или више зависних правних лица, а престаје достављањем консолидованог финансијског извјештаја за годину у којој је матичном правном лицу престала контрола над свим зависним правним лицима.

Члан 30.

(1) Матично правно лице није дужно да сачињава, презентује, објављује и доставља консолидовани финансијски извјештај, ако је група правних лица којој припада то матично правно лице разврстана у складу са овим законом у малу групу правних лица, изузев ако је матично правно лице или неко од зависних правних лица у оквиру те групе субјект од јавног интереса.

(2) Матично правно лице, укључујући и субјект од јавног интереса, које је истовремено зависно у вишој економској цјелини (изузето правно лице), изузев ако је то матично правно лице емитент чијим се хартијама од вриједности тргује или се врши припрема за њихово емитовање на организованој тржишту хартија од вриједности, није дужно да сачињава, презентује, објављује и доставља консолидовани финансијски извјештај ако су испуњени следећи услови:

1) матично правно лице (изузето правно лице) је у 100% власништву другог матичног правног лица, при чему се не узима у обзир власништво које посједују чланови његових управљачких тијела у складу са законском обавезом или обавезом у оснивачком акту или статуту правног лица, или

2) матично правно лице (изузето правно лице) је 90% или више у власништву другог матичног правног лица, при чему су остали акционари или чланови правног лица обавезни у писаној форми одобрити изузеће од састављања консолидованог финансијског извјештаја.

(3) Изузеци из става 2. овог члана примјењују се када су испуњени следећи услови:

1) финансијски извјештај изузетог матичног правног лица и финансијски извјештаји свих његових зависних правних лица која би оно иначе укључило у свој консолидовани финансијски извјештај консолидују се у финансијском извјештају веће групе правних лица на чије се матично правно лице примјењује овај закон,

2) консолидовани финансијски извјештај из тачке 1) овог става саставља матично правно лице веће групе правних лица, у складу са прописима из области рачуноводства који су наведени у члану 3. овог закона,

3) изузето правно лице, односно крајње матично правно лице, ако је ријеч о ситуацији из тачке 1) овог става, објављује консолидовани финансијски извјештај из тачке 2) овог става и ревизорски извјештај на језику који је у службеној употреби у Републици у роковима и на начин прописан овим законом.

(4) Изузето правно лице у Напоменама уз своје финансијске извјештаје објављује следеће информације:

1) пословно име и сједиште матичног правног лица које саставља консолидовани финансијски извјештај из става 3. тачка 3) овог члана,

2) изузеће од обавезе састављања консолидованог финансијског извјештаја са образложењем разлога за то изузеће.

(5) Правно лице, укључујући и субјект од јавног интереса, није потребно укључити у консолидоване финансијске извјештаје ако је испуњен најмање један од следећих услова:

1) информације потребне за састављање консолидованог финансијског извјештаја у складу с овом законом нису доступне,

2) акције или удјели тог правног лица држе се искључиво с циљем њихове накнадне препродаје (матично правно лице може да докаже да активно ради на продаји тих акција, односно удјела), или

3) постоје разлози који дугорочно онемогућавају матично правно лице у остварењу својих права над имовином или управљањем тим правним лицем или спровођење јединственог управљања тим правним лицем.

(6) Матично правно лице, укључујући и субјект од јавног интереса, није дужно да сачињава, презентује, објављује и доставља консолидовани финансијски извјештај, ако:

1) има зависна правна лица која нису материјално значајна, било појединачно или као цјелина,

2) се сва зависна правна лица могу изузети од консолидације на основу става 5. овог члана.

(7) Под материјално значајним зависним правним лицем из става 6. тачка 1) овог члана сматра се оно правно лице код којег билансна актива износи 5% или више билансне активе матичног правног лица, или укупан приход износи 5% или више укупног прихода матичног правног лица.

(8) Услови из става 7. овог члана се примјењују и на утврђивање материјалног значаја више зависних правних лица у оквиру групе, који се посматрају као цјелина.

Члан 31.

(1) Министар доноси правилнике којим се прописују садржина и форма финансијских извјештаја, који се сачињавају и презентују у складу са овим законом.

(2) Предузетници који, у складу са овим законом, пословне књиге воде по систему двојног књиговодства на обрачунској основи, финансијске извјештаје припремају на одговарајућим обрасцима финансијских извјештаја прописаним за правна лица.

Члан 32.

(1) Пословне књиге, финансијски извјештаји, консолидовани финансијски извјештаји, извјештај о пословању, извјештај о извршеној ревизији и друге финансијске информације презентоване од лица на која се односе одредбе овог закона сачињавају се на језику који је у службеној употреби у Републици.

(2) Износи у пословним књигама, финансијским извјештајима, консолидованим финансијским извјештајима, извјештају о пословању као и другим нефинансијским извјештајима, те друге финансијске информације из става 1. овог члана изражавају се у новчаној јединици која је у службеној употреби у Републици.

2. Извјештај о пословању, извјештај о корпоративном управљању и консолидовани извјештај о пословању

Члан 33.

(1) Правно лице је обавезно да сачињава годишњи извјештај о пословању који даје објективан приказ пословања правног лица и његовог положаја, укључујући и опис главних ризика и неизвјесности са којима се суочава.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, микро и мало правно лице није дужно да сачињава годишњи извјештај о пословању, изузев ако се ради о субјекту од јавног интереса, с тим да је мало правно лице обавезно да информације о откупу сопствених акција, односно удјела објелодани у Напоменама уз финансијски извјештај.

(3) Годишњи извјештај о пословању треба да даје свеобухватну анализу развоја и резултата пословања правног лица, те његовог положаја, у складу са обимом и сложености пословања.

(4) Анализа развоја и резултата пословања правног лица, те његовог положаја из става 3. овог члана треба да укључи финансијске и, према потреби, кључне нефинансијске показатеље успјешности који су битни за одређену дјелатност, укључујући информације које се односе на питања животне средине и кадровска питања.

(5) У оквиру анализе из става 3. овог члана, годишњи извјештај о пословању укључује упућивање на износе исказане у годишњем финансијском извјештају и додатна објашњења тих износа.

(6) Годишњи извјештај о пословању обавезно садржи и:

- 1) све значајне догађаје настале у периоду од завршетка пословне године до датума предаје финансијског извјештаја,
- 2) процјену очекиваног будућег развоја правног лица,
- 3) најважније активности у вези са истраживањем и развојем,
- 4) информације о откупу властитих акција и удјела,
- 5) информације о пословним сегментима правног лица,
- 6) коришћене финансијске инструменте, ако је то значајно за процјену финансијског положаја и успјешности пословања правног лица,
- 7) циљеве и политике правног лица у вези са управљањем финансијским ризицима, заједно са политикама заштите од ризика за сваку планирану трансакцију за коју је неопходна заштита,
- 8) изложеност правног лица цјеновном, кредитном, тржишном и валутном ризику, ризику ликвидности и другим ризицима присутним у пословању правног лица.

Члан 34.

(1) Правна лица чијим се хартијама од вриједности тргује или се врши припрема за њихово емитовање на организованом тржишту хартија од вриједности дужна су да сачине извјештај о корпоративном управљању.

(2) Извјештај о корпоративном управљању из става 1. овог члана саставни је дио годишњег извјештаја о пословању као посебан дио и садржи најмање следеће информације:

- 1) упућивање на:
 1. кодекс, односно стандарде корпоративног управљања којима правно лице подлијеже,
 2. кодекс, односно стандарде о корпоративном управљању које је правно лице добровољно одлучило да примјењује,
 3. све релевантне информације о пракси корпоративног управљања које нису захтијеване релевантним прописима,
- 2) ако правно лице у складу с прописима дјелимично одступа од обавезног или добровољно прихваћеног кодекса, односно стандарда корпоративног управљања, дужан је навести дијелове кодекса, односно стандарда корпоративног управљања од којих одступа те објаснити разлоге за одступање, а ако правно лице у потпуности одступа од обавезног или добровољно прихваћеног кодекса, односно стандарда корпоративног управљања, дужан је образложити разлоге због којих тако поступа,
- 3) опис основних елемената система интерних контрола и опис начина управљања ризицима правног лица у вези са поступком финансијског извјештавања,
- 4) информације о понудама за преузимање, било да је привредно друштво предмет преузимања, било да је обвезник објављивања понуде за преузимање, и то о:

1. директном или индиректном учествовању у капиталу привредних друштава (укључујући индиректно учешће у том капиталу путем пирамидалних структура и узајамних учешћа),

2. имаоцима било којих хартија од вриједности које је друштво емитовало са посебним контролним правима и описом тих права,

3. свим ограничењима гласачких права, као што су ограничења гласачких права имаоца одређеног процента или броја гласова, рокови трајања тих ограничења и разлози због којих су права која произлазе из хартија од вриједности одвојена од држања тих хартија,

5) правила која су мјеродавна за именовање и опозив чланова управе правног лица и измјену статута или оснивачког акта,

6) овлашћења чланова управе правног лица, а посебно овлашћења у области издавања или откупа хартија од вриједности,

7) састав и рад органа управљања и њихових одбора,

8) опис политике разноликости која се примјењује у вези са органима управљања правног лица с обзиром на аспекте (као што су нпр. животна доб, пол или образовање и стручна спрема), као и на вођење циљева политике разноликости, начина на који се она спроводи и резултате у извјештајном периоду, а ако се таква политика не спроводи, извјештај обавезно садржи образложење неспровођења.

(3) Код упућивања на кодекс, односно стандарде о корпоративном управљању из става 2. тачка 1) подт. 1. и 2. овог члана, правно лице наводи мјесто гдје су они јавно доступни.

(4) Код упућивања на информације из става 2. тачка 1) подтачка 3. овог члана, правно лице је дужно да обезбједи да кодекс, односно стандарди корпоративног управљања буду јавно доступни.

(5) Извјештај о корпоративном управљању микро, малих и средњих правних лица није обавезно да садржи податке из става 2. тачка 8) овог члана.

Члан 35.

(1) Обавезу сачињавања консолидованог годишњег извјештаја о пословању има матично правно лице које у складу са овим законом има обавезу да сачини консолидовани годишњи финансијски извјештај.

(2) Консолидовани годишњи извјештај о пословању садржи информације прописане у члану 33. овог закона, као и у члану 34. овог закона, ако се на извјештавање може примјенити, узимајући у обзир неопходна усклађивања која су потребна да би се олакшала оцјена финансијског стања правних лица која су укључена у консолидацију као цјелина:

1) при извјештавању о детаљима стечених сопствених акција у консолидованом годишњем извјештају о пословању наводи се број и номинална вриједност или, ако не постоји номинална вриједност, књиговодствена вриједност свих акција матичног правног лица које посједују то матично правно лице, зависна правна лица тог матичног правног лица или лица која дјелују у своје име, а за рачун тих правних лица,

2) у извјештају о корпоративном управљању при извјештавању о системима интерне контроле и управљању ризиком наводе се основна обиљежја система интерне контроле и управљања ризиком за правна лица која су укључена као цјелина у консолидоване финансијске извјештаје.

(3) Изузећа која се односе на обавезу сачињавања, презентацију, објављивање и достављање консолидованих финансијских извјештаја из члана 30. овог закона примјењују се и на консолидовани годишњи извјештај о пословању.

(4) Консолидовани годишњи извјештај о пословању из става 1. овог члана обавезно се доставља у Регистар финансијских извјештаја, који се води код Агенције, најкасније до краја јула текуће године за претходну годину.

3. Извјештај о плаћањима јавном сектору и консолидовани извјештај о плаћањима јавном сектору

Члан 36.

(1) Велика правна лица и субјекти од јавног интереса који послују у екстрактивној индустрији или сјечи примарних шума обавезни су да сачине и објаве извјештај о плаћањима јавном сектору на годишњој основи.

(2) Под јавним сектором Републике, у смислу овог закона, сматрају се следеће организације јавног сектора: корисници средстава буџета Републике, корисници средстава буџета јединица локалне самоуправе, ванбуџетски фондови, агенције и друге институције, јавна предузећа, установе и организације у којима је Република већински власник.

(3) Извјештај о плаћањима јавном сектору из става 1. овог члана саставни је дио извјештаја о пословању.

(4) Под правним лицем које дјелује у екстрактивној индустрији, у смислу овог закона, сматра се правно лице чија дјелатност укључује истраживање, тражење, откривање, развој и вађење угља, сирове нафте и природног гаса, металних руда, руда обојених метала, остало рударство и вађење камена, пијеска, глине, шљунка и друго.

(5) Под правним лицем које обавља дјелатност сјече примарних шума, у смислу овог закона, сматра се правно лице које обавља дјелатност сјечења дрва у шуми (не укључује сјечење дрва у вишегодишњим насадима).

(6) Пројекат, у смислу овог закона, представља оперативне активности које су уређене једним уговором, лиценцом, закупом, концесијом или сличним споразумом и чини основу за плаћање обавеза према јавном сектору, а ако је више таквих уговора значајно међусобно повезано, они се сматрају једним пројектом.

(7) Плаћање, у смислу овог закона, јесте износ који је плаћен, било у новцу, роби, услугама или правима за активности правних лица из ст. 4. и 5. овог члана, а могу бити у облику:

- 1) права на производњу,
- 2) пореза на добит правних лица, искључујући порезе на потрошњу као што је порез на додатну вредност, порез на доходак или акцизе,
- 3) дивиденди,
- 4) накнада за лиценце, накнаде за закуп, концесије и остала плаћања јавном сектору у складу са прописима који уређују ову област.

(8) Плаћања која износе мање од 100.000 евра изражена у противвриједности валуте која је у употреби у Републици, било да су извршена као једнократно плаћање или као више повезаних плаћања, није обавезно приказати у извјештају из става 1. овог члана.

(9) У извјештају из става 1. овог члана за сваку пословну годину објелодањују се следеће информације:

- 1) укупан износ плаћања извршеног према целокупном јавном сектору,
- 2) укупан износ према врсти плаћања, прописаних у ставу 7. овог члана извршеног према целокупном јавном сектору,
- 3) у случају када се та плаћања односе на одређени пројекат, за сваки пројекат наводе се укупна плаћања по врстама прописаних у ставу 7. овог члана, као и укупан износ тих плаћања.

(10) Плаћање обавеза које су утврђене на нивоу правног лица могу се објелоданити на нивоу правног лица, а не на нивоу пројекта.

(11) Ако су јавном сектору извршена плаћања у натури, о њима се извјештава по вриједности и, према потреби, по обиму, уз додатне напомене о начину за одређивање њихове вриједности.

(12) Објављивање извјештаја о плаћањима јавном сектору из овог члана обавезно одражава суштину, а не облик предметног плаћања или дјелатности.

(13) Правним лицима из става 1. овог члана је забрањено да плаћања и дјелатности дијеле или спајају ради избјегавања примјене одредаба овог закона.

(14) Изузетно од става 1. овог члана, матично или зависно правно лице није дужно да сачињава извјештај о плаћањима јавном сектору ако су испуњени следећи услови:

- 1) матично правно лице је обвезник примјене овог закона,
- 2) плаћања јавном сектору које је извршило правно лице укључена су у консолидовани извјештај о плаћањима јавном сектору које је изразило то матично правно лице у складу са овим законом.

Члан 37.

(1) Велика правна лица и субјекти од јавног интереса који су матична правна лица и који послују у екстрактивној индустрији или сјечи примарних шума, а који су обавезни

да сачине консолидовани годишњи финансијски извјештај, дужни су да сачине консолидовани извјештај о плаћању јавном сектору на начин прописан у члану 36. овог закона.

(2) Консолидовани извјештај о плаћањима јавном сектору из става 1. овог члана саставни је дио консолидованог годишњег извјештаја о пословању.

(3) Матично правно лице послује у екстрактивној индустрији или сјечи примарних шума, у смислу овог закона, ако оно само или неко од његових зависних правних лица послује у екстрактивној индустрији или сјечи примарних шума.

(4) Консолидовани извјештај о плаћањима јавном сектору укључује само плаћања која су последица екстрактивних дјелатности, односно дјелатности које се односе на сјечу примарних шума.

(5) Обавеза састављања консолидованог извјештаја из става 1. овог члана не примјењује се на:

- 1) матично правно лице мале групе, изузев ако је неко од повезаних правних лица субјект од јавног интереса,
- 2) матично правно лице средње групе, изузев ако је неко од повезаних правних лица субјект од јавног интереса,
- 3) матично правно лице на које се примјењује овај закон, а које је истовремено и зависно правно лице у вишој економској целини, у случају када се на његово матично правно лице такође примјењује овај закон.

(6) Информације о плаћањима јавном сектору зависног правног лица, укључујући и субјект од јавног интереса, није потребно укључити у консолидовани извјештај о плаћањима јавном сектору у случају када је испуњен најмање један од следећих услова:

- 1) постоје разлози који дугорочно онемогућавају матично правно лице у остварењу својих права над имовином или управљањем тим правним лицем,
- 2) информације потребне за припрему консолидованог извјештаја о плаћањима јавном сектору у складу с овим законом нису доступне,
- 3) акције, односно удјели тог зависног правног лица држе се искључиво с циљем њихове накнадне продаје (матично правно лице може да докаже да активно ради на продаји тих акција, односно удјела).
- (7) Изузетак прописан ставом 6. овог члана матично правно лице може да примјењује само ако тај изузетак користи приликом сачињавања консолидованог годишњег финансијског извјештаја.

4. Извјештај о одрживости и консолидовани извјештај о одрживости

Члан 38.

(1) Велика правна лица која су субјекти од јавног интереса дужна су сачинити и презентовати извјештај о одрживости.

(2) Извјештај о одрживости из става 1. овог члана саставни је дио извјештаја о пословању и обавезно је јасно истакнут као посебан одјељак.

(3) Извјештај о одрживости представља структурирани приказ информација о одрживости правног лица потребних за разумијевање учинка правног лица на питања одрживости, те информација потребних за разумијевање о утицају фактора одрживости на развој, пословне резултате и положај правног лица.

(4) У извјештају о одрживости приказују се и презентују информације о одрживости које утичу на развој, пословне резултате и положај правног лица, а које садрже:

- 1) кратак опис пословног модела и стратегије правног лица,
- 2) опис циљева с роковима који су повезани са питањима одрживости које је правно лице утврдило према факторима одрживости,
- 3) опис улоге административних, управљачких и надзорних тијела с обзиром на факторе одрживости,

4) опис политика правног лица повезаних с факторима одрживости,

5) информације о постојању програма подстицаја који се нуде члановима административних, управљачких и надзорних тијела,

6) опис који се односи на информације о поступку дубинске анализе које је правно лице спровело, анализи стварних или потенцијалних штетних учинака који утичу на пословање правног лица и његов ланац вриједности, мјерама које је правно лице предузело ради спречавања, ублажавања, отклањања или окончавања стварних или потенцијалних штетних учинака, те резултата таквих мјера,

7) опис главних ризика за правно лице који су повезани са факторима одрживости и начин управљања ризицима, као и остале информације које правно лице сматра значајним.

(5) Информације о одрживости које се односе на факторе одрживости укључују:

- 1) факторе животне средине,
- 2) социјалне факторе и факторе у подручју људских ресурса,
- 3) управљачке факторе,

4) остале информације које правно лице сматра важним за презентовање у извјештају о одрживости.

(6) Министар доноси правилник којим се уређује начин извјештавања правних лица о факторима одрживости, односно факторима животне средине, социјалним факторима, факторима у подручју људских ресурса, управљачким факторима, као и о питањима која се односе на поштовање људских права, борбу против корупције и подмићивања, с циљем приказивања нефинансијских информација које су од значаја за унапређење пословања, те успостављање одрживости правног лица и друштвеног система.

Члан 39.

(1) Велике групе правних лица које се састоје од матичног правног лица и зависних правних лица, при чему је матично правно лице или неко од зависних правних лица субјект од јавног интереса, дужне су сачинити и презентовати консолидовани извјештај о одрживости.

(2) Консолидовани извјештај о одрживости је процес креирања и објављивања збирних информација о одрживости од стране матичног правног лица о утицају који матично и зависно правно лице имају на животну средину, друштвено окружење и начин управљања, с циљем унапређења пословања и успостављања одрживости матичног и зависног правног лица и друштвеног система.

(3) У консолидованом извјештају о одрживости матично правно лице приказује збирне информације о одрживости, у складу са чланом 38. овог закона, свих зависних правних лица, при чему су зависна правна лица дужна сачињавати извјештаје о одрживости.

ГЛАВА IV

ЧУВАЊЕ КЊИГОВОДСТВЕНИХ ИСПРАВА, ПОСЛОВНИХ КЊИГА, ФИНАНСИЈСКИХ И НЕФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Члан 40.

(1) Књиговодствене исправе чувају се у изворном материјалном и електронском облику, у облику електронског записа или на микрофилму.

(2) Платне листе и аналитичке евиденције о платама, исправе којима се доказују власништво и власнички односи на непокретностима и хартијама од вриједности чувају се трајно.

(3) Књиговодствене исправе на основу којих су подаци унесени у пословне књиге чувају се најмање пет година или дуже, ако су посебним прописима одређени дужи рокови за чување појединих врста исправа.

(4) Књиговодствене исправе чувају се у пословним просторијама правног лица или предузетника, односно органи-

зационог дијела правног лица или лица коме је повјерено вођење пословних књига.

(5) Рок за чување књиговодствених исправа почиње тећи по истеку последњег дана обрачунског периода на који се односе пословне књиге у које су унесени подаци из тих исправа.

Члан 41.

(1) Пословне књиге и финансијски извјештаји чувају се у оригиналу или коришћењем других адекватних средстава архивирања.

(2) Пословне књиге и финансијски извјештаји воде се, припремају и чувају у пословним просторијама правног лица, организационог дијела правног лица, предузетника или лица коме је повјерено вођење пословних књига у Републици.

(3) Ако се пословне књиге воде у електронском облику, правно лице, односно организациони дио правног лица или предузетник дужни су да овлашћеним органима обезбиједи приступ централној бази података ради несметане контроле пословних књига.

(4) Дневник, главна књига и помоћне књиге чувају се најмање десет година.

(5) Финансијски извјештаји и извјештаји о извршеној ревизији чувају се трајно у оригиналном облику.

(6) Годишњи извјештај о пословању чува се у оригиналном облику најмање десет година.

(7) Рокови у којима се чувају пословне књиге и годишњи извјештај о пословању почињу да теку након истека последњег дана пословне године на коју се односе.

ГЛАВА V

ДОСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

Члан 42.

(1) Финансијски извјештаји из чл. 28. и 29. овог закона обавезно се предају у Регистар финансијских извјештаја.

(2) Годишњи финансијски извјештаји се у Регистар финансијских извјештаја предају најкасније до последњег дана фебруара текуће године за претходну годину.

(3) Правна лица која имају пословну годину различиту од календарске године дужна су да, за статистичке и друге потребе, у Регистар финансијских извјештаја предају Биланс стања, Биланс успеха и посебан извјештај сачињен према захтјеву Републичког завода за статистику, а за пословну годину која је једнака календарској, у року из става 2. овог члана.

(4) Правна лица која имају пословну годину различиту од календарске године, финансијски извјештај достављају у Регистар финансијских извјештаја у року од два мјесеца од последњег дана извјештајног периода.

(5) Правна лица из члана 28. став 7. овог закона дужна су да финансијске извјештаје доставе у Регистар финансијских извјештаја у року од два мјесеца од последњег дана извјештајног периода.

(6) Буџетски корисници и фондови који имају обавезу да сачињавају финансијске извјештаје у складу са МРС ЈС (Биланс стања, Биланс успеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова и Напомене, као и Периодични извјештај о извршењу Буџета, Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима и Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину), дужни су да те извјештаје доставе у Регистар финансијских извјештаја у року из става 2. овог члана.

(7) Правна лица која у складу са овим законом имају обавезу да сачињавају и презентују консолидоване финансијске извјештаје, укључујући и обвезнике из става 6. овог члана који сачињавају консолидоване финансијске извјештаје, дужна су да те извјештаје предају у Регистар финансијских извјештаја најкасније до краја априла текуће године за претходну годину.

Члан 43.

(1) Правна лица, односно предузетници дужни су да у Регистар финансијских извјештаја доставе сљедећу документацију:

1) одлуку или други одговарајући акт надлежног органа о усвајању финансијског, односно консолидованог финансијског извјештаја,

2) годишњи извјештај о пословању, који за обвезнике из чл. 34, 36. и 38. овог закона обавезно обухвата и извјештај о корпоративном управљању, извјештај о плаћањима јавном сектору и извјештај о одрживости,

3) консолидовани годишњи извјештај о пословању, за обвезнике финансијских, односно консолидованих финансијских извјештаја о плаћањима јавном сектору и консолидовани извјештај о одрживости, ако се ради о обвезницима из чл. 37. и 39. овог закона,

4) ревизорски извјештај, ако је прописана обавеза ревизије финансијских, односно консолидованих финансијских извјештаја обвезника.

(2) Документацију из става 1. овог члана правна лица, односно предузетници су дужни да доставе у Регистар финансијских извјештаја најкасније до:

1) краја јуна текуће године за претходну годину ако се документација односи на финансијске извјештаје,

2) краја јула текуће године за претходну годину ако се документација односи на консолидоване финансијске извјештаје.

Члан 44.

(1) Агенција је обавезна да податке из преузетих финансијских извјештаја из чл. 28. и 29. овог закона обради на начин који је одговарајући за оцјену имовинског, приносног и финансијског положаја правних лица и предузетника који воде двојно књиговодство.

(2) Подаци из преузетих финансијских извјештаја, у складу са правилником из овог члана, доступни су јавности без накнаде, на званичној интернет страници Агенције.

(3) Агенција је дужна да обезбједи обраду података из преузетих извјештаја из члана 42. овог закона и учини их доступним сваком подносиоцу захтјева.

(4) Начин пријема, контрола, обрада и рокови обраде извјештаја, чување и заштита, коришћење података из преузетих извјештаја, као и друга питања од значаја за успостављање и функционисање Регистра финансијских извјештаја дефинишу се прописом којим се уређује функционисање Регистра финансијских извјештаја, његов садржај и начин вођења.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују обим и начин објављивања података из финансијских извјештаја који се достављају у Регистар финансијских извјештаја и који су доступни јавности без накнаде на званичној интернет страници Агенције.

(6) Агенција је обавезна да Пореској управи у року дефинисаном у закону којим се уређује Регистар финансијских извјештаја достави податке о лицима која нису поступила у складу са чланом 8. став 10, чланом 9. став 6, чланом 28. став 7. и чланом 42. овог закона.

Члан 45.

(1) Агенција је дужна да Министарству и Пореској управи обезбједи стални увид у предате финансијске извјештаје из члана 42. овог закона, као и у документацију из члана 43. овог закона, а најкасније у року од 60 дана од истека рокова за њихову предају у Регистар финансијских извјештаја.

(2) Агенција је дужна да у роковима из става 1. овог члана, на основу обрађених података из финансијских извјештаја, на својој интернет страници обезбједи могућност креирања збирних и појединачних анализа и извјештаја о имовинском, приносном и финансијском положају правних лица и предузетника.

(3) Подаци из става 2. овог члана обезбјеђују се, без накнаде, за потребе републичких органа управе и органа јединице локалне самоуправе.

ГЛАВА VI

РЕВИЗИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

1. Обвезници ревизије финансијских извјештаја и привредна друштва за ревизију

Члан 46.

(1) Ревизија финансијских извјештаја обавља се у складу са овим законом, подзаконским актима донесеним у складу са овим законом, Међународним стандардима ревизије, Међународним стандардима контроле квалитета и Међународним етичким кодексом за професионалне рачуновође.

(2) Обавезној законској ревизији подлијежу финансијски извјештаји субјеката од јавног интереса прописани овим законом и финансијски извјештаји правних лица разврстаних у категорију великих и средњих правних лица.

(3) Обавезној законској ревизији подлијежу консолидовани финансијски извјештаји које сачињавају и презентују матична правна лица у складу са овим законом.

(4) Ако нису обухваћени ставом 2. овог члана, обавезној законској ревизији подлијежу и финансијски извјештаји других правних лица, ако је то прописано посебним прописима којим се уређује њихово пословање.

(5) Изузев субјеката из ст. 2, 3. и 4. овог члана, остала правна лица могу да одлуче да изврше ревизију својих финансијских извјештаја у складу са овим законом.

Члан 47.

(1) Ревизију финансијских извјештаја врше привредна друштва за ревизију која посједују дозволу за рад издату од Министарства.

(2) Привредна друштва за ревизију региструју се у складу са овим законом и законом којим се уређују оснивање, пословање и престанак пословања привредних друштава.

(3) Привредна друштва за ревизију као основну (претежну) дјелатност обавезно имају регистровану дјелатност за пружање услуга ревизије (шифра дјелатности која обухвата услуге ревизије), те да испуњавају и друге услове прописане овим законом.

(4) Дозвола за рад привредним друштвима за ревизију која су лиценцирана у складу са одредбама одговарајућих закона о рачуноводству и ревизији у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ, издаје се у складу са условима узајамног признавања квалификација на цијелом подручју БиХ.

Члан 48.

(1) Већинско право гласа и већинско учешће у капиталу у привредном друштву за ревизију могу имати искључиво овлашћени ревизори или друго привредно друштво за ревизију у својству оснивача.

(2) Привредно друштво за ревизију може основати и привредно друштво чије је сједиште изван Републике, а које обавља дјелатност ревизије, у складу са овим законом.

(3) Овлашћени ревизор који је оснивач привредног друштва за ревизију, као и лице овлашћено за заступање, не могу бити лица која су осуђена за кривична дјела против привреде и платног промета, против службене дужности и против правног саобраћаја, као и за свако друго кривично дјело које их чини неподобним за обављање послова ревизије.

(4) Оснивач привредног друштва за ревизију не може бити правно лице ако је у кривичном поступку осуђено правоснажном пресудом за кривична дјела организованог криминала, корупцију, превару или прање новца, у складу са прописима земље у којој је регистрован и над којим је отворен стечај или ликвидација, односно у поступку је обављања пословне дјелатности у складу са прописима земље у којој је регистрован.

(5) Правно лице које нема дозволу за обављање послова ревизије, у складу са овим законом, не може у оквиру свог пословног имена да садржи ријечи “ревизија”, “друштво за ревизију”, изведенице или преводе ових ријечи на стране језике.

Члан 49.

(1) Ревизију обављају лиценцирани овлашћени ревизори који су у радном односу у привредном друштву за ревизију.

(2) Ревизију и контролу квалитета ревизије могу обављати и лиценцирани овлашћени ревизори који су ангажовани од привредног друштва за ревизију, на основу уговора о ангажовању.

(3) Уговор из става 2. овог члана, поред елемената који су утврђени прописом којим се уређују облигациони односи, обавезно садржи и:

- 1) предмет ангажовања,
- 2) временски распоред обављања посла за који се ангажује,
- 3) утврђену накнаду за посао за који се ангажује,
- 4) планирани број сати који ће бити утрошен за посао за који се ангажује.

(4) Привредно друштво за ревизију може да обавља ревизију код правних лица која подлијежу обавезној законској ревизији ако у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом има најмање једног лиценцираног овлашћеног ревизора.

(5) Изузетно од става 4. овог члана, привредно друштво за ревизију обавезно је да у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом има:

1) најмање два лиценцирана овлашћена ревизора, ако обавља ревизију више од десет субјеката од јавног интереса чији су пословни приходи по сваком правном лицу већи од 20.000.000 КМ,

2) најмање три лиценцирана овлашћена ревизора, ако обавља ревизију више од 20 субјеката од јавног интереса чији су пословни приходи по сваком правном лицу већи од 50.000.000 КМ.

(6) Разврставање правних лица и висина пословног прихода из става 5. овог члана утврђују се према подацима из посљедњег финансијског извјештаја у односу на датум уговарања услуга ревизије.

Члан 50.

(1) Министарство овлашћеним ревизорима издаје, обавља и одузима лиценце за обављање послова ревизије финансијских извјештаја.

(2) Лиценца се издаје лицу које испуњава сљедеће услове:

- 1) има стечено звање овлашћеног ревизора,
- 2) има најмање три године радног искуства на пословима ревизије финансијских извјештаја или најмање десет година радног искуства у рачуноводству, од чега је најмање три године радног искуства са лиценцом сертификованог рачуновође,
- 3) није му изречена мјера забране издавања нове лиценце у складу са овим законом,
- 4) није правоснажно осуђивано за кривична дјела против привреде и платног промета, против службене дужности и против правног саобраћаја, као и за свако друго кривично дјело које га чини неподобним за обављање послова лиценцираног овлашћеног ревизора.

(3) Под радним искуством, у смислу овог члана, сматра се радни однос на пуно радно вријеме или радни однос на непуно радно вријеме, тако да радни однос у збиру одговара пуном радном времену на пословима из става 2. тачка 2) овог члана.

(4) Испуњеност услова из става 2. тачка 2) овог члана подразумијева и радно искуство које обухвата комбинацију обављања наведених послова, на начин да еквивалентан

број година радног искуства одговара броју година радног искуства који је потребан за испуњавање наведеног услова.

(5) Овлашћени ревизор подноси Министарству захтјев за издавање лиценце најкасније у року од три године од дана издавања сертификата за звање овлашћеног ревизора, а ако се захтјев поднесе након истека наведеног рока, дужан је доставити и доказ о испуњености услова континуиране професионалне едукације.

(6) Уз захтјев за издавање лиценце овлашћени ревизор доставља и доказ о уплати административне таксе, у складу са прописима о административним таксама.

(7) Лиценца се издаје на период од три године и престаје да важи истеком три године од дана њеног издавања.

Члан 51.

(1) Лиценца овлашћеном ревизору може се обновити на захтјев лиценцираног овлашћеног ревизора, ако је обавио континуиране професионалне едукације и испунио друге прописане услове.

(2) Захтјев за обнављање лиценце може се поднијети најраније 30 дана прије истека рока важења лиценце.

(3) Приликом подношења захтјева из става 2. овог члана, овлашћени ревизор је дужан да испуњава услове из члана 50. став 2. т. 2), 3) и 4) овог закона, те услов који се односи на континуиране професионалне едукације.

(4) Ако се захтјев за обнављање лиценце поднесе по истеку рока важења лиценце, сматра се да је поднесен захтјев за издавање нове лиценце.

(5) Овлашћени ревизор је дужан да Министарство обавијести у случају наступања околности у смислу да лице не испуњава услов из члана 50. став 2. тачка 4) овог закона, односно ако буде правоснажно осуђено за кривично дјело против привреде и платног промета, против службене дужности и против правног саобраћаја, као и за свако друго кривично дјело које га чини неподобним за обављање послова лиценцираног овлашћеног ревизора, и то у року од 30 дана од дана наступања околности.

(6) Министар доноси правилник којим се прописује поступак за издавање, обнављање и одузимање лиценци лиценцираним овлашћеним ревизорима.

Члан 52.

(1) Лиценца овлашћеном ревизору може се одузети или ставити ван снаге у случајевима, на начин и по поступку који је утврђен овим законом.

(2) Министар доноси рјешење о одузимању лиценце у случају изрицања мјере надзора одузимања лиценце лиценцираном овлашћеном ревизору у складу са овим законом.

(3) Министар доноси рјешење о престанку важења лиценце у сљедећим случајевима:

- 1) смрти лиценцираног овлашћеног ревизора,
- 2) на лични захтјев лиценцираног овлашћеног ревизора,
- 3) потпуног или дјелимичног губитка пословне способности лиценцираног овлашћеног ревизора.

(4) Рјешење о престанку важења лиценце лиценцираном овлашћеном ревизору не може се донијети на захтјев лиценцираног овлашћеног ревизора ако је започет или планиран поступак надзора над тим лиценцираним овлашћеним ревизором, односно привредним друштвом за ревизију у којем је он запослен или ангажован до окончања поступка надзора.

(5) Рјешење из става 3. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 53.

(1) Министарство успоставља и води Регистар лиценцираних овлашћених ревизора.

(2) Подаци који се воде у Регистру из става 1. овог члана достављају се Министарству уз захтјев за издавање, односно обнављање лиценце.

(3) Регистар лиценцираних овлашћених ревизора обавезно садржи име и презиме лиценцираног овлашћеног ревизора, назив професионалног удружења које је лиценцираном овлашћеном ревизору издало сертификат за звање овлашћеног ревизора, број и датум издавања лиценце, рок важења лиценце, назив, адресу, имејл-адресу и јединствени идентификациони број привредног друштва за ревизију у којем је лиценцирани овлашћени ревизор запослен, ангажован од привредног друштва за ревизију или са којим је повезан као партнер или повезан на неки други начин, те друге податке од значаја за правилну идентификацију лиценцираног овлашћеног ревизора.

(4) Лиценцирани овлашћени ревизор брише се из Регистра лиценцираних овлашћених ревизора на основу рјешења о одузимању лиценце лиценцираном овлашћеном ревизору, односно рјешења о престанку важења лиценце.

(5) Лиценцирани овлашћени ревизор брише се из Регистра лиценцираних овлашћених ревизора по службеној дужности у року од 30 дана од дана истека периода на који је лиценца издата, ако лиценцирани овлашћени ревизор није поднио захтјев за обнављање лиценце.

(6) Регистар лиценцираних овлашћених ревизора објављује се на интернет страници Министарства на језику који је у службеној употреби у Републици.

(7) Лиценцирани овлашћени ревизор је дужан да у року од 30 дана од дана настанка промјене Министарство обавијести о промјенама свих чињеница на основу којих је уписан у Регистар лиценцираних овлашћених ревизора, односно података који се у њему воде.

(8) Информација о подацима која се доставља Министарству обавезно је потписана од лиценцираног овлашћеног ревизора.

Члан 54.

(1) Захтјев за издавање дозволе за рад привредном друштву за ревизију подноси се Министарству након оснивања и уписа привредног друштва за ревизију у одговарајући регистар пословних субјеката.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана достављају се:

1) одлука о оснивању или други оснивачки акт у складу са законом који уређује оснивање привредних друштава,

2) рјешење о регистрацији пословног субјекта,

3) доказ о испуњавању услова из члана 47. овог закона,

4) за лице овлашћено за заступање - доказ о испуњавању услова из члана 48. овог закона,

5) одлука надлежног органа привредног друштва за ревизију о усвојеној методологији коју ће привредно друштво за ревизију користити приликом обављања ревизије финансијских извјештаја,

6) докази о радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом једног или више лиценцираних овлашћених ревизора (фото-копија уговора о раду или еквивалентног документа, фото-копија пореске пријаве о пријави, промјени и одјави уплате доприноса),

7) подаци о оснивачима привредног друштва, и то:

1. за осниваче који су физичка лица - овлашћени ревизори, доказ о испуњавању услова прописаних чланом 48. овог закона,

2. за осниваче привредног друштва за ревизију који су привредна друштва у Републици или чије је сједиште изван Републике, уз захтјев за издавање дозволе за рад подноси се доказ о испуњавању услова из члана 48. став 4. овог закона и документација којом се доказује да је у матичној држави или ентитету, односно Брчко Дистрикту БиХ, регистровано за пружање услуга ревизије, односно акт надлежног органа који обухвата:

- садржај прописа државе који уређују услове за обављање ревизије и надзор и провјеру квалитета обављања ревизије,

- изјаву надлежног органа да привредно друштво за ревизију има право да обавља ревизију или да постоје могућа ограничења у обављању ревизије,

- изјаву надлежног органа да ће Министарство обавјештавати о свим мјерама изреченим у поступку надзора над радом привредног друштва за ревизију,

8) општи акт о чувању документације о ревизији,

9) општи акт о чувању пословне тајне,

10) доказ о уплаћеној административној такси за издавање дозволе за рад.

Члан 55.

Привредном друштву за ревизију не може се издати дозвола за рад ако:

1) му је одузета дозвола у складу са овим законом, током трајања забране,

2) је оснивач привредно друштво за ревизију коме је одузета дозвола у складу овим законом, током трајања забране,

3) је оснивач овлашћени ревизор који је био, односно који је оснивач привредног друштва за ревизију којем је одузета дозвола за рад у складу са овим законом.

Члан 56.

(1) Рјешење по захтјеву за издавање дозволе за рад привредном друштву за ревизију из члана 54. овог закона доноси министар, у року од 30 дана од дана подношења потпуног захтјева.

(2) Рјешење из става 1. овог члана коначно је у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 57.

(1) Дозвола за рад привредном друштву за ревизију може се одузети или ставити ван снаге у случајевима, на начин и по поступку утврђеним овим законом.

(2) Министар доноси рјешење о одузимању дозволе за рад привредном друштву за ревизију у случају изрицања мјере надзора одузимања дозволе за рад привредном друштву за ревизију у складу са овим законом.

(3) Министар доноси рјешење о стављању ван снаге рјешења о издавању дозволе за рад привредном друштву за ревизију у случају:

1) брисања привредног друштва за ревизију из одговарајућег регистра пословних субјеката,

2) на захтјев привредног друштва за ревизију.

(4) Рјешење о стављању ван снаге рјешења о издавању дозволе за рад привредном друштву за ревизију не може се донијети на захтјев привредног друштва за ревизију ако је започет или планиран поступак надзора над тим привредним друштвом за ревизију до окончања поступка надзора.

(5) Рјешење из ст. 2. и 3. овог члана коначно је у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 58.

(1) Министарство успоставља и води Регистар привредних друштава за ревизију којима су издате дозволе за рад.

(2) Министарство врши упис привредних друштава за ревизију у Регистар привредних друштава за ревизију по службеној дужности, на основу донесеног рјешења којим се издаје дозвола за рад привредном друштву за ревизију и доноси рјешење о упису.

(3) Регистар привредних друштава за ревизију обавезно садржи:

1) пословно име, сједиште и адресу привредног друштва за ревизију, податак о облику организовања, јединствени идентификациони број, имена оснивача и њихово учешће у капиталу привредног друштва за ревизију, имена лица овлашћених за заступање, односно имена чланова органа управљања привредног друштва и имена лиценцираних овлашћених ревизора који су у радном односу или су ангажовани од привредног друштва за ревизију,

2) контакт податке и интернет адресу, адресу сваке пословне јединице и повезаног лица у земљи и изван Републике, податке о чланству у мрежи, те све остале регистрације привредног друштва за ревизију изван Републике, укључујући назив органа за регистрацију и друге податке од значаја за правилну идентификацију привредног друштва за ревизију.

(4) Регистар привредних друштава за ревизију објављује се на интернет страници Министарства на језику који је у службеној употреби у Републици.

(5) Овлашћено лице привредног друштва за ревизију је дужно да, у случају настанка промјена у подацима који се воде у Регистру привредних друштава за ревизију, у року од 30 дана од дана настанка промјене, обавијести Министарство о насталим промјенама и достави документацију којом се то потврђује.

(6) Обавјештење о насталим промјенама које привредно друштво за ревизију доставља Министарству обавезно потписује лице овлашћено за заступање привредног друштва за ревизију.

(7) Обавјештење из става 6. овог члана и документација којом се потврђују настале промјене обавезно се достављају Министарству на једном од језика који је у службеној употреби у Републици.

(8) Министар доноси правилник којим се уређују садржај и начин вођења Регистра привредних друштава за ревизију и Регистра овлашћених ревизора, начин и поступак уписа у наведене регистре, промјене и брисање података, употреба и начин увида у податке регистара, као и друга питања од значаја за вођење ових регистара.

Члан 59.

(1) Привредно друштво за ревизију које током обављања ревизије престане да испуњава услове из члана 49. овог закона у вези са минималним бројем лиценцираних овлашћених ревизора у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом, дужно је да о тој промјени обавијести Министарство у року од 30 дана од дана настале промјене.

(2) Привредно друштво за ревизију из става 1. овог члана дужно је да у року од 30 дана обезбједи прописан број лиценцираних овлашћених ревизора у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом или да прекине даљи рад на пословима ревизије и о томе обавијести Министарство и правно лице код кога обавља ревизију, у року од 30 дана од дана настале промјене.

(3) Ако наступи околност из става 1. овог члана, привредно друштво за ревизију не може да закључује нове уговоре о ревизији све док поново не испуни услове прописане овим законом и о томе обавијести Министарство.

(4) Ако наступе околности из става 1. овог члана, а привредно друштво за ревизију у прописаном року не обезбједи прописан број лиценцираних овлашћених ревизора у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом, правно лице које је обвезник ревизије, обавезан је да закључи уговор о ревизији са другим привредним друштвом за ревизију.

Члан 60.

(1) У вези са организацијом пословања, привредно друштво за ревизију дужно је да испуни сљедеће услове:

1) утврди одговарајуће политике и процедуре да би се обезбједило да власници или акционари привредног друштва за ревизију, као и директор, односно органи управљања и надзора тог привредног друштва, не утичу на обављање законске ревизије на било који начин којим се угрожава независност и објективност лиценцираног овлашћеног ревизора који обавља законску ревизију,

2) има поуздане административне и рачуноводствене процедуре, механизме интерне контроле квалитета који морају бити осмишљени тако да обезбједије усклађеност са одлукама и процедурама на свим нивоима тог привредног друштва за ревизију, дјелотворне процедуре за процјену

ризика и дјелотворне контролне и заштитне механизме који се односе на системе за обраду информација,

3) успостави одговарајуће политике и процедуре којим се обезбјеђује да њихови запослени и сва друга физичка лица чије се услуге користе и који су директно укључени у активности законске ревизије имају одговарајуће знање и искуство за обављање послова који су им повјерени,

4) успостави одговарајуће политике и процедуре којим се обезбјеђује да се ангажовање стручних лица из специфичних области, у складу са овим законом, не врши на начин којим се нарушавају интерне контроле квалитета код привредног друштва за ревизију и способност надлежних органа да обављају надзор над радом привредног друштва за ревизију у вези са испуњавањем обавеза прописаних овим законом,

5) успостави одговарајуће организационе и административне процедуре за спречавање, идентификацију, уклањање или управљање и откривање евентуалних пријетњи по независност привредног друштва за ревизију и лиценцираног овлашћеног ревизора,

6) успостави одговарајуће политике и процедуре за обављање законских ревизија, обуку запослених, надзор и контролу њихових активности, те организацију радне документације,

7) успостави интерни систем контроле квалитета да би се обезбједио квалитет законске ревизије,

8) користи одговарајуће системе, ресурсе и процедуре да би се обезбједио континуитет у обављања њихових активности у законској ревизији,

9) успостави одговарајуће и дјелотворне организационе процедуре за рјешавање и документовање догађаја који имају или могу имати озбиљне посљедице по интегритет привредног друштва за ревизију у обављању законске ревизије,

10) донесе одговарајуће политике у области накнада за рад, укључујући политике за распојелу добити, којима се предвиђају довољни радни подстицаји запосленима да би се обезбједио одговарајући квалитет у обављању законске ревизије,

11) прати и оцјењује адекватност и ефикасност својих интерних система контроле квалитета, те поступака успостављених у складу са овим законом и предузима одговарајуће мјере за отклањање евентуалних недостатака.

(2) Ангажовање спољних стручних лица за потребе обављања ревизије из одређених специфичних области из става 1. тачка 4) овог члана не умањује одговорност привредног друштва за ревизију.

(3) Приликом испуњавања захтјева из става 1. овог члана узима се у разматрање обим и сложеност активности привредног друштва за ревизију.

(4) Привредно друштво за ревизију дужно је да докаже надлежном органу да су политике и процедуре, утврђене ради испуњавања захтјева из става 1. овог члана, примјерене обиму и сложености активности тог друштва.

Члан 61.

(1) Приликом обављања законске ревизије привредно друштво за ревизију, лиценцирани овлашћени ревизори и свако физичко лице које може да директно или индиректно утиче на резултат законске ревизије, обавезно је независан од субјекта ревизије и не учествује у одлучивању код субјекта ревизије.

(2) Независност из става 1. овог члана потребно је обезбједити током периода на који се односе финансијски извјештаји који су предмет ревизије и током периода обављања законске ревизије.

(3) Лиценцирани овлашћени ревизор или привредно друштво за ревизију дужни су да у ревизорској радној документацији документују све значајне пријетње независности лиценцираног овлашћеног ревизора или привредног друштва за ревизију, као и заштитне механизме који су коришћени за ублажавање тих пријетњи.

Члан 62.

(1) Привредно друштво за ревизију именује најмање једног главног ревизорског партнера за сваки појединачни ангажман.

(2) Приликом избора главног ревизорског партнера или партнера у сврху обављања ревизије, привредно друштво за ревизију мора примјенити следеће критеријуме за избор:

- 1) обезбјеђење квалитета ревизије,
- 2) независност,
- 3) компетентност.

(3) Привредно друштво за ревизију је дужно да обезбједи главном ревизорском партнеру довољно ресурса и кадровских капацитета који имају неопходне компетенције и способност за адекватно обављање њихових послова.

(4) Главни ревизорски партнер мора да активно учествује у обављању ревизије.

(5) Приликом обављања ревизије, главни ревизорски партнер дужан је да посвети довољно времена ревизији, као и да обезбједи довољно ресурса који му омогућавају да своје послове обавља у складу са овим законом.

(6) Привредно друштво за ревизију дужно је да води евиденције о сваком кршењу одредаба овог закона, те евентуално о насталим посљедицама и мјерама које су предузете ради отклањања тих посљедица и побољшања система интерне контроле квалитета.

(7) Када привредно друштво за ревизију тражи савјете од спољних стручних лица, дужно је да документује упућене захтјеве и добијене савјете.

(8) Привредно друштво за ревизију дужно је да отвори ревизорски досије за сваку ревизију, који обухвата ревизорску радну документацију и документацију добијену од обвезника ревизије.

(9) Привредно друштво за ревизију дужно је да води евиденције о евентуалним писаним жалбама о обављању услуга ревизије.

2. Процес ревизије финансијских извјештаја

Члан 63.

(1) Ревизија финансијских извјештаја обавља се за сваку пословну годину појединачно по методологији прописаној правилником који доноси министар.

(2) Правилником из става 1. овог члана утврђује се методологија којом се објашњавају поједине фазе процеса ревизије и дају смјернице за обављање ревизије.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, ревизија финансијских извјештаја може се обављати по интерно прописаној методологији привредног друштва за ревизију или групе којој привредно друштво за ревизију припада, с тим да је интерно прописана методологија обавезно детаљнија у односу на методологију коју је прописало Министарство.

Члан 64.

(1) Надлежни орган у правном лицу чији се финансијски извјештаји ревидирају, дужан је да изабере привредно друштво за ревизију и закључи уговор о ревизији у року који је прописан овим чланом.

(2) Ревизија финансијских извјештаја обавља се на основу уговора који је закључен између правног лица чији се финансијски извјештаји ревидирају и привредног друштва за ревизију, најкасније до 30. септембра пословне године за коју се сачињавају финансијски извјештаји који су предмет ревизије.

(3) Изузетно од рока дефинисаног ставом 2. овог члана, ако се ради о ревизији консолидованих финансијских извјештаја, матично правно лице које је обвезник ревизије консолидованих финансијских извјештаја дужно је да уговор о ревизији закључи најкасније до 31. октобра пословне године за коју се сачињавају консолидовани финансијски извјештаји.

(4) Изузетно од рока дефинисаног ставом 3. овог члана, ако се ради о ревизији консолидованих финансијских

извјештаја, гдје је обавеза по основу консолидације настала након 31. октобра, обвезник ревизије консолидованих финансијских извјештаја дужан је да уговор о ревизији закључи најкасније до 31. децембра пословне године за коју се сачињавају консолидовани финансијски извјештаји.

(5) Изузетно од рока дефинисаног ставом 2. овог члана, ако правно лице које је обвезник ревизије, финансијске извјештаје сачињава за пословну годину која је различита од календарске, у складу са одобрењем Министарства, дужно је да уговор о ревизији финансијских извјештаја са изабраним привредним друштвом за ревизију закључи најкасније три мјесеца прије истека тако одређене пословне године на коју се ревизија односи.

(6) Изузетно од рокова прописаних овим чланом, уговор о ревизији финансијских извјештаја између привредног друштва за ревизију и правног лица чији су финансијски извјештаји предмет ревизије може, уз сагласност Министарства, бити закључен и мимо прописаног рока у случају наступања околности из члана 59. овог закона.

Члан 65.

(1) Међусобна права и обавезе привредног друштва за ревизију и правног лица чији су финансијски извјештаји предмет ревизије уређују се уговором о ревизији финансијских извјештаја.

(2) Привредно друштво за ревизију дужно је да прије закључивања уговора о обављању законске ревизије, односно приликом наставка обављања законске ревизије, процијени и документује да ли постоје пријетње по независност у складу са чланом 61. овог закона према правном лицу чију ревизију финансијских извјештаја обавља и заштитни механизми против тих пријетњи.

(3) Уговор о ревизији финансијских извјештаја обавезно је закључен у писаном облику.

(4) Уговор о ревизији финансијских извјештаја, поред елемената који су уређени прописима о облигационим односима, обавезно садржи и:

1) структуру ревизорског тима, са навођењем стручних квалификација чланова ревизорског тима,

2) податке о планираном броју сати за обављање ревизије по члановима ревизорског тима,

3) обавезу сачињавања информације о утрошеним сатима по члановима ревизорског тима,

4) мјесто и обим услуга ревизије које ће бити извршене,

5) износ накнаде привредном друштву за ревизију за уговорене услуге ревизије.

(5) Привредно друштво за ревизију је дужно да накнаду за ревизију из става 4. тачка 5) овог члана утврди у складу са захтијеваним обимом посла, потребним временом и ресурсима за обављање ревизије, као и осталим трошковима обављања ревизије који се могу разумно предвидјети.

(6) Износ накнаде за ревизију из става 5. овог члана не може:

1) зависити и не може да буде повезан са пружањем додатних услуга субјекту ревизије,

2) бити условљен на било који начин.

(7) Привредно друштво за ревизију је дужно да Министарству најкасније до 30. новембра достави информацију о уговорима о ревизији закљученим у току те године као и фото-копије закључених уговора о ревизији финансијских извјештаја, изузев уговора о ревизији који се закључују у складу са чланом 64. ст. 4, 5. и 6. овог закона који се достављају у року од осам дана од дана њиховог закључивања.

(8) Информација о уговорима обавезно, као минимум, садржи податке о називу, јединственом идентификационом броју, разврставању правних лица и група правних лица у складу са чл. 8. и 9. овог закона, податак да ли се ради о субјекту од јавног интереса у складу са чланом 10. овог закона, назнаку да ли се ради о ревизији финансијских извјештаја или консолидованих финансијских извјештаја, број и датум уговора о ревизији, годину на коју се ревизија финансијских извјештаја односи и уговорену накнаду.

(9) Министар упутством, којим се уређује надзор над радом привредних друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора, детаљније уређује начин достављања, садржину и форму информације о уговорима о ревизији закљученим у току године, која се доставља Министарству, те начин достављања закључених уговора о ревизији финансијских извјештаја.

Члан 66.

(1) Привредном друштву за ревизију није дозвољено да уговорене послове уступи другом привредном друштву за ревизију.

(2) Привредно друштво за ревизију као и правно лице чији финансијски извјештаји су предмет ревизије не могу уговор о ревизији раскинути у току обављања ревизије, изузев ако за то постоје оправдани разлози који, у складу са прописима који регулишу област ревизије, захтијевају повлачење привредног друштва за ревизију и/или лиценцираног овлашћеног ревизора из датог ревизорског ангажмана.

(3) Разлике у ставовима, које се односе на област рачуноводства и ревизије, правног лица чији су финансијски извјештаји предмет ревизије и привредног друштва за ревизију не могу се сматрати оправданим разлогом за раскид уговора.

(4) У случају раскида уговора о ревизији, правно лице чији су финансијски извјештаји предмет ревизије и привредно друштво за ревизију дужни су да обавијесте Министарство о раскиду уговора и обустављању ревизије, уз детаљно образложење разлога који су довели до раскида, најкасније у року од осам дана од дана раскида уговора.

(5) Након достављања обавјештења о раскиду уговора о ревизији Министарство одлучује о спровођењу надзора над радом привредног друштва за ревизију, односно достављања информације надлежном контролном органу.

Члан 67.

(1) За потребе обављања ревизије из специфичних области привредно друштво за ревизију може ангажовати спољног експерта који није лиценцирани овлашћени ревизор.

(2) Када је у обављању ревизије за поједине специфичне области потребно стручно мишљење и оцјена спољног експерта, међусобна права и обавезе уређују се уговором.

(3) Ангажовање спољног експерта не умањује одговорност привредног друштва за ревизију према правном лицу чији су финансијски извјештаји предмет ревизије.

(4) Извјештај о ревизији из специфичних области потписује лице које је сачинило извјештај и одговорно лице у друштву за ревизију.

Члан 68.

(1) Ревизију финансијских извјештаја једног правног лица исто привредно друштво за ревизију може да обавља најдуже седам година узастопно.

(2) Изузетно, ревизију из става 1. овог члана привредно друштво за ревизију може да обавља још три године узастопно, ако обезбједи да ревизију врши други лиценцирани овлашћени ревизор, односно главни ревизорски партнер.

(3) Рок из става 1. овог члана почиње тећи од дана ступања на снагу овог закона.

(4) Привредно друштво за ревизију може поново да обавља ревизију правног лица из ст. 1. и 2. овог члана након протекла рока од најмање двије године од датума сачињавања последњег ревизорског извјештаја за то правно лице, односно након истека рока од најмање четири године ако се ради о ревизији финансијских извјештаја субјеката од јавног интереса.

Члан 69.

(1) Главном ревизорском партнеру или лиценцираном овлашћеном ревизору, који је обављао ревизију код правног лица, прије истека рока од најмање годину дана или рока од

најмање двије године, ако се ради о ревизији субјеката од јавног интереса, забрањено је да:

1) прихвати позицију члана управе, надзорног одбора или управног одбора код тог правног лица,

2) прихватити кључни руководећи положај код тог правног лица,

3) постане члан Одбора за ревизију, односно члан тијела које обавља функције које су еквивалентне функцијама Одбора за ревизију у том правном лицу.

(2) Рок из става 1. овог члана рачуна се од дана престанка обављања ревизорских послова у вези са ангажманом код тог правног лица.

(3) Забрана из става 1. овог члана примјењује се и на чланове ревизорског тима и друга лица која нису лиценцирани овлашћени ревизори, а учествовала су у ревизији у смислу става 1. овог члана и односи се на период од годину дана од дана престанка обављања ревизорских послова у вези са ангажманом код тог правног лица.

Члан 70.

(1) Привредно друштво за ревизију обезбјеђује цјелокупну документацију у складу са овим законом на основу које се издаје ревизорски извјештај, која може бити у електронском или папирном облику.

(2) Радна документација, односно копије радних докумената прикупљених у току ревизије повјерљивог су карактера и могу се користити само за потребе ревизије у складу са овим законом, изузев ако посебним прописима није другачије одређено.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, радна документација се може користити за потребе спровођења надзора над радом привредног друштва за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора, у складу са овим законом.

(4) Привредно друштво за ревизију је дужно да осигура и докаже да је ревизор за квалитет над радном документацијом спровео контролу квалитета, а на основу које је издат ревизорски извјештај за правна лица разврстана у категорију великих правних лица и субјеката од јавног интереса.

(5) Привредно друштво за ревизију може да користи рачунарске апликације и софтверска рјешења с циљем ефикаснијег организовања процеса ревизије и спровођења контроле квалитета.

(6) Информације до којих се може доћи кроз рачунарске апликације, софтверска рјешења и базе података настале као резултат ревизоровог рада у току ревизије могу се сматрати релевантном документацијом током процеса надзора само ако је то јасно, уредно и адекватно документовано тако да је јасно наведено и разумљиво трећим странама током процеса надзора.

(7) Привредно друштво за ревизију је дужно, у складу са захтјевом овлашћеног лица Министарства, да му омогући приступ рачунарским апликацијама, софтверским рјешењима и базама података за потребе спровођења надзора, ако привредно друштво за ревизију обезбјеђује информације у складу са ставом 6. овог члана.

(8) Привредно друштво за ревизију обавезно је да осигура систем интерних контрола над информатичким алатима, апликативним и софтверским рјешењима као и свој другој електронској или штампаној радној документацији, на начин да лиценцираном овлашћеном ревизору или члановима тима онемогући рад на радној документацији након издавања ревизорског мишљења.

(9) Радна документација на основу које се израђује ревизорски извјештај, сачињава се на једном од језика који је у службеној употреби у Републици.

(10) Документовање ревизорске активности обавезно је на једном од језика који је у службеној употреби у Републици, без обзира на ком је језику ревизорски софтвер.

(11) Документацију на основу које је обављена ревизија, привредно друштво за ревизију чува најмање 11 година, рачунајући од последњег дана пословне године на коју се ревизија односи.

(12) Документацију на основу које је обављена ревизија, привредно друштво за ревизију може чувати у електронском облику на серверима привредног друштва за ревизију или другој електронској меморији привредног друштва за ревизију.

(13) Ако ревизију финансијских извјештаја обавља други лиценцирани овлашћени ревизор, односно друго привредно друштво за ревизију у односу на последње ревидиране финансијске извјештаје, претходни лиценцирани овлашћени ревизор, односно претходно привредно друштво за ревизију дужно је да новом лиценцираном овлашћеном ревизору, односно привредном друштву за ревизију омогући приступ релевантној документацији и другим кључним информацијама које се односе на правно лице чији су финансијски извјештаји предмет ревизије, укључујући и релевантну документацију која се односи на последњу обављену ревизију.

(14) Ако привредно друштво за ревизију престане са радом, радну документацију су дужни да чувају акционари, чланови, односно оснивачи привредног друштва за ревизију.

(15) Радна документација привредног друштва за ревизију обавезно је јасно документована, сортирана и упућује на документацију добијену од обвезника ревизије и то тако да је јасно могуће утврдити основ њеног настанка.

(16) Радну документацију привредног друштва за ревизију обавезно потписују тимови који спроводе ревизију, односно лиценцирани овлашћени ревизор као доказ спроведених ревизорских процедура.

(17) Ако је радна документација саставни дио апликативног или софтверског рјешења, привредно друштво за ревизију обавезно је обезбиједи увјеравање за потребе надзора да је радна документација потписана од тимова који спроводе законску ревизију, односно лиценцираног овлашћеног ревизора као доказ спроведених ревизорских процедура.

(18) Упутством којим се уређује надзор над радом привредних друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора, који доноси министар, уређује се начин достављања и обим документације која се обезбјеђује за потребе надзора.

Члан 71.

(1) У извјештају о извршеној ревизији финансијских извјештаја даје се мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји припремљени и презентовани на истинит и фер начин, у складу са примијењеним оквиром финансијских извјештавања и другим одговарајућим прописима.

(2) Мишљење лиценцираног овлашћеног ревизора обавезно се даје у складу са Међународним стандардима ревизије и може бити немодификовано, мишљење са резервом, негативно или у форми у којој се ревизор уздржава од давања мишљења.

(3) Извјештај о ревизији обавезно потписује најмање један лиценцирани овлашћени ревизор који је у радном односу на неодређено вријеме са пуним радним временом, који је сачинио ревизорски извјештај и лице овлашћено за заступање привредног друштва за ревизију.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, ако ревизију финансијских извјештаја обавља лиценцирани овлашћени ревизор који је ангажован од привредног друштва за ревизију и који је сачинио ревизорски извјештај, извјештај о ревизији потписује ангажовани лиценцирани овлашћени ревизор и лице овлашћено за заступање привредног друштва за ревизију.

Члан 72.

Лиценцирани овлашћени ревизор, који је сачинио ревизорски извјештај правног лица, може да на позив тог правног лица присуствује сједници органа управљања правног лица на којој се разматра извјештај о извршеној ревизији финансијских извјештаја тог правног лица.

Члан 73.

(1) Привредно друштво за ревизију обавезно је да се осигура од ризика одговорности за штету коју може да проузрокује приликом обављања професионалне дјелатности за коју је регистровано.

(2) За штету коју привредно друштво за ревизију може да проузрокује обављањем професионалне дјелатности код банака, лизинг друштава, инвестиционих и добровољних пензијских фондова, осигуравајућих друштава и великих правних лица, минимална сума покрића по штетном догађају износи 500.000 КМ.

(3) За штету коју привредно друштво за ревизију може да проузрокује обављањем професионалне дјелатности код осталих правних лица, минимална сума покрића ризика по штетном догађају износи 100.000 КМ.

(4) Привредно друштво за ревизију, у смислу одговорности за штету коју могу да проузрокују обављањем професионалне дјелатности, дужно је да закључи полису осигурања на годишњем нивоу за сваку календарску годину.

(5) Привредно друштво за ревизију дужно је да уговори осигурање од професионалне одговорности на начин да полиса осигурања не може лимитирати број могућих штетних догађаја у односу на број и структуру ангажмана која ће привредно друштво за ревизију уговорити и обављати у периоду осигурања.

(6) Привредно друштво за ревизију дужно је да Министарству достави фото-копију полисе осигурања закључену у складу са овим чланом до краја јануара текуће године за ту календарску годину.

Члан 74.

(1) Привредно друштво за ревизију које обавља ревизију субјеката од јавног интереса из члана 10. овог закона, дужно је да у року од четири мјесеца од истека пословне године објави годишњи извјештај о транспарентности на својој интернет страници или интернет страници Министарства, са обавезом да су овако објављени извјештаји доступни минимално пет година од дана његове објаве.

(2) Привредно друштво за ревизију може измијенити годишњи извјештај о транспарентности и објавити га, уз јасну назнаку да се ради о измијењеном извјештају о транспарентности, и о томе обавијести Министарство.

(3) У случају из става 2. овог члана, првобитно објављени извјештај о транспарентности остаје доступан на интернет страници привредног друштва за ревизију, односно Министарства, у трајању од минимално пет година.

(4) Годишњи извјештај о транспарентности обавезно садржи најмање сљедеће елементе:

1) опис организације и структуре власништва привредног друштва за ревизију,

2) опис мреже и њеног правног и структурног уређења, ако привредно друштво за ревизију припада мрежи,

3) опис управљачке структуре привредног друштва за ревизију,

4) опис система интерне контроле привредног друштва за ревизију, те изјаву управе привредног друштва за ревизију о дјелотворности функционисања система интерне контроле,

5) информацију када је Министарство извршило посљедњи надзор над радом привредног друштва за ревизију,

6) информацију о мјерама које је изрекло Министарство привредном друштву за ревизију или лиценцираном овлашћеном ревизору,

7) преглед субјеката од јавног интереса за које је привредно друштво за ревизију спровело ревизију финансијских извјештаја у току претходне пословне године,

8) изјаву која се односи на независност рада привредног друштва за ревизију, којом се потврђује да је обављена интерна контрола поштовања захтјева о независности,

9) изјаву о политици привредног друштва за ревизију која је у вези са сталним усавршавањем овлашћених ревизора и чланова тимова,

10) информације које се тичу основа за утврђивање зарада главних ревизорских партнера,

11) опис политике привредног друштва за ревизију о ротацији главних ревизорских партнера у складу са овим законом,

12) финансијске информације и податке о укупном приходу од пружања следећих услуга:

1. ревизије финансијских извјештаја субјеката од јавног интереса и правних лица која припадају групи чије је матично друштво субјект од јавног интереса,

2. ревизије финансијских извјештаја код обвезника ревизије који нису субјекти од јавног интереса,

3. додатних неревизорских услуга,

13) ако се ради о привредном друштву за ревизију из Федерације Босне и Херцеговине или Брчко Дистрикта, које посједује дозволу за пружање услуга ревизије на територији Републике, у складу са овим законом, дужно је да финансијске информације презентује на начин прописан у тачки 12) овог члана за све приходе које је остварило на подручју Републике или које је остварило путем пословних јединица, ако привредно друштво за ревизију послује путем пословних јединица на подручју Републике,

14) имена и презимена лиценцираних овлашћених ревизора запослених и ангажованих у привредном друштву за ревизију за годину на коју се односи извјештај о транспарентности.

(5) Годишњи извјештај о транспарентности обавезно потписује лице овлашћено за заступање привредног друштва за ревизију.

Члан 75.

(1) Привредно друштво за ревизију је дужно да најкасније до 30. септембра текуће године за претходну годину Министарству доставити попуњен Годишњи упитник за привредно друштво за ревизију.

(2) Министарство упутством из члана 70. став 18. овог закона детаљније уређује садржину и форму, те начин достављања Годишњег упитника за привредно друштво за ревизију.

Члан 76.

(1) Лиценцираном овлашћеном ревизору забрањено је да обавља ревизију код правног лица, ако:

1) је власник удјела или акција или има значајан финансијски утицај код правног лица код кога се врши ревизија финансијских извјештаја или има значајан интерес у повезаном правном лицу правног лица код кога се врши ревизија финансијских извјештаја,

2) је директор, односно члан органа управљања или надзора, прокурис и пуномоћник правног лица код кога се врши ревизија финансијских извјештаја или правног лица које посједује значајан интерес у повезаном правном лицу правног лица код кога се врши ревизија финансијских извјештаја,

3) је директор, односно члан органа управљања или надзора или прокурис, његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном родства и супружник,

4) је пружало услуге из члана 77. овог закона,

5) постоје друге околности које могу да утичу на независност лиценцираног овлашћеног ревизора.

(2) Забрана из става 1. овог члана примјењује се и на лиценциране овлашћене ревизоре који обављају ревизију консолидованих годишњих финансијских извјештаја.

(3) Забрана из става 1. овог члана примјењује се на годину за коју се обавља ревизија, као и на годину у којој се обавља ревизија.

(4) Забране из ст. 1. и 2. овог члана примјењују се и на чланове ревизорског тима и друга лица која нису лиценцирани овлашћени ревизори, а која учествују у ревизији.

Члан 77.

(1) Привредном друштву за ревизију забрањено је да обавља ревизију финансијских извјештаја правног лица и повезаног правног лица:

1) у коме су власници удјела или акција,

2) које има учешће у власништву привредног друштва за ревизију,

3) ако су на било који начин пословно повезани са правним лицем тако да објективно постоји сумња у њихову независност и непристрасност.

(2) Привредном друштву за ревизију забрањено је да обавља ревизију финансијских извјештаја правних лица којима пружа:

1) услуге вођења пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја,

2) услуге у вези са процјеном вриједности имовине, обавеза и капитала,

3) пореске услуге,

4) актуарске услуге,

5) услуге које се односе на функционисање система интерне контроле и интерне ревизије,

6) услуге које се односе на дизајнирање система интерне контроле и интерне ревизије као и њихово спровођење,

7) услуге које се односе на дизајнирање и примјену информационих система у области рачуноводства,

8) услуге обрачуна плата,

9) услуге повезане са финансирањем, структуром и додјелом капитала, те инвестиционом стратегијом субјекта који је предмет ревизије, изузев пружања услуга у вези са финансијским извјештајима, попут издавања писама подршке у вези са проспектима које је издао субјект који је предмет ревизије,

10) менаџерске услуге,

11) правне и стручне услуге које се односе на процес ревизије,

12) савјетодавне, брокерско-дилерске или инвестиционе услуге,

13) промоција акција, трговање акцијама или преузимање издавања акција субјекта који је предмет ревизије,

14) услуге људских ресурса које могу довести до сукоба интереса, а везане су за услуге у вези са избором и провјером кандидата који могу утицати на систем рачуноводства и финансијског извјештавања, услуге у вези са моделом организације правног лица, те услуге у вези са контролом трошкова,

15) друге услуге чије би пружање довело до сукоба интереса.

(3) Пореске услуге из става 2. тачка 3) овог члана обухватају услуге у вези са:

1) припремом пореских образаца,

2) порезом на лична примања,

3) царином,

4) изразом документације о трансферним цијенама,

5) проналажењем јавних субвенција и пореских олакшица, изузев ако је у погледу таквих услуга законом прописана помоћ лиценцираног овлашћеног ревизора или привредног друштва за ревизију,

6) помоћи које се односе на пореске инспекције пореских органа, изузев ако је у погледу таквих инспекција законом прописана помоћ лиценцираног овлашћеног ревизора или привредног друштва за ревизију,

7) обрачуном директног и индиректног пореза, те одложеног пореза,

8) пореским савјетовањем.

(4) Забране прописане ст. 1. и 2. овог члана примјењују се и на привредна друштва за ревизију која обављају ревизију консолидованих годишњих финансијских извјештаја.

(5) Забрана пружања неревизорских услуга прописаних ставом 2. овог члана примјењује се на годину за коју се обавља ревизија, као и на годину у којој се обавља ревизија, изузев услуга из става 2. т. 6) и 7) овог члана, гдје се забрана пружања предметних услуга односи на пословну годину која претходи пословној години на коју се односи ревизија.

(6) У случају статусне промјене правног лица чији су финансијски извјештаји предмет ревизије, привредно друштво за ревизију је дужно да провјери да ли постоје околности које утичу на његову независност, односно независност лиценцираног овлашћеног ревизора и да најкасније у року од три мјесеца од настале статусне промјене раскине пословне односе који могу утицати на њихову независност.

ГЛАВА VII НАДЗОР

1. Надзор над пословима рачуноводства

Члан 78.

(1) Пореска управа, на начин како је то уређено прописима који се односе на порески поступак, врши надзор код правних лица и предузетника, у дијелу рачуноводствених послова, те сачињавања, презентације и предаје финансијских извјештаја ради провјере обављају ли се наведени послови у складу са овим законом.

(2) Министарство врши надзор код правних лица у дијелу извршавања обавезе ревизије финансијских и консолидованих финансијских извјештаја и предаје извјештаја о њиховој ревизији у Регистар финансијских извјештаја.

(3) Надзор из става 2. овог члана Министарство врши приликом спровођења надзора над радом привредних друштава за ревизију.

(4) Министарство може у поступку надзора из ст. 2. и 3. овог члана издати прекршајни налог у складу са прописом којим се уређују прекршаји у Републици.

(5) Надзор из става 1. овог члана врше и друге институције ако су им посебним прописима дата овлашћења.

Члан 79.

(1) Пореска управа је надлежна да обавља надзор над следећим активностима правних лица и предузетника:

1) коришћење података о разврставању правних лица и предузетника, те група правних лица на прописан начин,

2) организација система рачуноводства и интерних рачуноводствених контролних поступака,

3) потпуност, истинитост и тачност књиговодствених исправа,

4) вођење и чување пословних књига,

5) примјена контног оквира,

6) попис имовине и обавеза,

7) сачињавање и презентовање финансијских извјештаја и консолидованих финансијских извјештаја и њихова предаја у Регистар, извјештаја о пословању и консолидованог извјештаја о пословању, те сачињавање извјештаја прописаних чл. 34. до 39. овог закона,

8) другим активностима у складу са овим законом.

(2) При вођењу управног поступка по пословима из става 1. овог члана, примјењују се прописи којима се уређује порески поступак.

(3) Пореска управа је дужна да Министарству полугодишње доставља Извјештај о извршеном надзору над пословима рачуноводства у складу са овим чланом са детаљним информацијама које омогућавају идентификовање обима контроле те изречених прекршајних санкција по контролисаним правним лицима и предузетницима.

(4) Рок за достављање извјештаја из става 3. овог члана је полугодишње и то најкасније до 31. јула текуће године за

прво полугодиште те године, односно до 31. јануара текуће године за друго полугодиште претходне године.

2. Надзор над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга

Члан 80.

(1) Надзор над правним лицима, предузетницима и пословним јединицама правних лица са сједиштем изван Републике, регистрованим за пружање рачуноводствених услуга, ради провјере испуњености услова за њихов рад прописаних овим законом врши Министарство.

(2) Надзор из става 1. овог члана обезбјеђује се:

1) праћењем, прикупљањем и провјером документације која се доставља Министарству, односно која је доступна Министарству из других извора,

2) изрицањем мјера у поступку надзора, у складу са овим законом.

(3) Надзор над радом правних лица, предузетника и пословних јединица правних лица са сједиштем изван Републике врше овлашћена лица запослена у Министарству.

(4) Ако се у поступку надзора над радом правног лица, предузетника и пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике утврди да су прекршене одредбе овог закона и релевантних подзаконских аката, односно да не испуњава законом прописане услове за рад изричу се одговарајуће мјере надзора.

(5) Правним лицима, предузетницима и пословним јединицама правних лица са сједиштем изван Републике могу се изрећи следеће мјере надзора:

1) наложити отклањање утврђених незаконитости,

2) брисати из одговарајућег регистра пружаоца рачуноводствених услуга.

(6) Мјере из става 5. овог члана изричу се рјешењем.

(7) Министар доноси рјешење којим се изриче мјера надзора.

(8) Рјешење из става 7. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

(9) Министарство може у поступку надзора над радом из става 1. овог члана издати прекршајни налог у складу са прописом којим се уређују прекршаји у Републици.

(10) Министар доноси упутство којим се уређује поступак вршења надзора над радом правних лица, предузетника и пословних јединица правних лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга.

3. Надзор над радом привредних друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора

Члан 81.

(1) Министарство врши надзор над радом привредног друштва за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора.

(2) Надзор над радом привредног друштва за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора обухвата испитивање и провјеру примјене овог закона и подзаконских аката донесених на основу њега, примјене прописа из области рачуноводства и ревизије који се у складу са овим законом примјењују у Републици и примјене интерних правила за осигурање система контроле квалитета.

(3) Надзор над радом привредног друштва за ревизију обезбјеђује се:

1) праћењем, прикупљањем и провјером документације која се доставља Министарству,

2) обављањем контролних поступака над радом привредног друштва за ревизију,

3) изрицањем мјера у поступку надзора, у складу са овим законом.

(4) Контролни поступци над радом привредног друштва за ревизију представљају скуп радњи којима Министарство

код субјекта надзора провјерава законитост и правилност испуњавања прописаних обавеза при вршењу услуга ревизије, а посебно:

- 1) преглед интерног система контроле квалитета,
 - 2) провјеру независности привредног друштва за ревизију и лиценцираног овлашћеног ревизора у односу на правно лице чији су финансијски извјештаји предмет ревизије,
 - 3) провјеру усклађености процеса ревизије са Међународним стандардима ревизије, Међународним стандардима квалитета и другим актима које прописује Министарство,
 - 4) провјеру усклађености процеса ревизије са методологијом коју је усвојило и примјењује привредно друштво за ревизију,
 - 5) провјеру осигурања (усвајања) и спровођења контроле квалитета привредног друштва за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора,
 - 6) надзор над радом лиценцираних овлашћених ревизора који су у радном односу или ангажовани у привредном друштву за ревизију,
 - 7) друга питања од значаја за поступак надзора.
- (5) Надзор над радом привредног друштва за ревизију обавља се на начин да се прегледа и организациона структура и други елементи битни за организовање процеса ревизије.
- (6) У зависности од методе и врсте надзора коју спроводи Министарство, надзор над радом лиценцираних овлашћених ревизора и привредних друштва за ревизију обавља се на начин да се прегледа цјелокупна радна документација о обављеној ревизији или дио радне документације о обављеној ревизији, код најмање једног ревизорског ангажмана.

Члан 82.

(1) Надзор над радом привредног друштва за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора обављају овлашћена лица Министарства, по посебном овлашћењу министра за вођење поступка и доношење аката, а која су независна у односу на субјект надзора.

(2) Најмање једно овлашћено лице које спроводи надзор обавезно је да испуњава сљедеће услове:

- 1) да има звање овлашћени ревизор и најмање три године радног искуства у обављању ревизије,
- 2) да није у сукобу интереса са привредним друштвом за ревизију које је предмет надзора,
- 3) у случају да је био запослен у привредном друштву за ревизију које је субјект надзора да је протекло најмање годину дана од дана престанка његовог радног односа или другог облика повезаности са тим привредним друштвом за ревизију.

(3) Надзор над радом привредног друштва за ревизију Министарство врши најмање једном у шест година, односно најмање једном у три године, ако је ријеч о привредном друштву за ревизију које спроводи ревизију субјектата од јавног интереса.

(4) Надзор из става 3. овог члана може се обављати и чешће на основу утврђених приоритета и ризика.

(5) Овлашћена лица Министарства у поступку вршења надзора имају право и дужност да у пословним просторијама привредног друштва за ревизију или у просторијама Министарства изврше увид у интерне и појединачне акте привредног друштва, као и евиденције и другу документацију с циљем утврђивања чињеница које су од посебног значаја за квалитетно вршење надзора.

(6) У изузетним случајевима, Министарство може, у зависности од сложености одређеног надзора, ангажовати и друга стручна лица за обављање послова надзора из специфичних области.

(7) О извршеном надзору лица из става 1. овог члана сачињавају записник.

(8) Записник из става 7. овог члана разматра и о њему се изјашњава Савјет за рачуноводство и ревизију Републике Српске (у даљем тексту: Савјет), након чега се доставља привредном друштву за ревизију код којег је извршен надзор, најкасније у року од 15 дана од дана завршетка сједнице Савјета.

(9) Министар доноси упутство којим се уређује поступак вршења надзора над радом привредних друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора.

Члан 83.

(1) Субјект надзора дужан је овлашћеним лицима Министарства, за потребе спровођења надзора, омогућити контролу радне документације, пословних књига, пословне документације или пословне евиденције, те надзор над информационом системом и базама података.

(2) Субјект надзора дужан је овлашћеним лицима Министарства за потребе спровођења надзора учинити доступном, доставити или предати сву тражену радну документацију, пословну документацију, извјештаје, рачунарске исписе, исјечке пословних књига, записе о електронској комуникацији и све друге евиденције о размјени података, административне или пословне евиденције у папирном облику или у облику електронског записа.

(3) Привредно друштво за ревизију је дужно доставити податке за потребе надзора из ст. 1. и 2. овог члана у облику и на начин који захтијева овлашћено лице Министарства.

(4) Привредно друштво за ревизију које у свом пословању користи информациони систем дужно је на захтјев овлашћених лица Министарства осигурати услове за преглед информационог система, односно омогућити приступ радној документацији.

(5) Приступ радној документацији у складу са ставом 4. овог члана може да буде у просторијама привредног друштва за ревизију, удаљен приступ путем радних станица овлашћених лица Министарства или удаљен приступ путем радних станица привредног друштва за ревизију, према захтјеву овлашћеног лица Министарства.

(6) На захтјев овлашћених лица Министарства, привредно друштво за ревизију које је предмет надзора, дужно је да обезбједи стручну и техничку помоћ, потребна појашњења и друге услове потребне за обављање надзора.

Члан 84.

(1) Ако се у поступку надзора над радом привредног друштва за ревизију утврди да су прекршене одредбе овог закона, привредном друштву за ревизију изричу се одговарајуће мјере надзора.

(2) Привредном друштву за ревизију могу се изрећи сљедеће мјере надзора:

- 1) наложити отклањање утврђених неправилности,
- 2) наложити отклањање утврђених незаконитости,
- 3) условно одузети дозволу за обављање послова ревизије,
- 4) привремено одузети дозволу за обављање послова ревизије у трајању од највише три године,
- 5) одузети дозволу за обављање послова ревизије.

(3) Приједлог мјера надзора над радом привредног друштва за ревизију разматра Савјет и о њему се изјашњава.

(4) Мјере из става 2. овог члана изричу се препоруком или рјешењем.

(5) Мјере надзора се изричу најкасније у року од 60 дана од истека рока за достављање примједба на записник, односно од дана уручења допунског записника о надзору.

Члан 85.

(1) Ако се у поступку надзора над радом привредног друштва за ревизију и лиценцираног овлашћеног ревизора утврди да су прекршене одредбе овог закона приликом одређивања врсте мјере која се изриче у поступку надзора, разматрају се сљедеће чињенице и околности:

1) озбиљност и дужина трајања повреде одредаба овог закона и других правила ревизорске струке,

2) степен одговорности привредног друштва за ревизију и лиценцираног овлашћеног ревизора за издати ревизорски извјештај,

3) ниво сарадње привредног друштва за ревизију, односно лиценцираног овлашћеног ревизора у поступку надзора од Министарства,

4) претходне мјере изречене у складу са овим законом.

(2) Приликом изрицања мјера надзора могу се узети у обзир и друге чињенице и околности које могу бити од утицаја на дјелотворност изречених мјера.

Члан 86.

(1) Мјеру надзора о отклањању утврђених неправилности, овлашћено лице Министарства изриче привредном друштву за ревизију у виду препоруке.

(2) Препорука се даје ако овлашћено лице у току надзора над радом привредног друштва за ревизију утврди:

1) постојање одређених слабости, мањкавости, недостатака или неправилности за које се не изричу друге мјере надзора дефинисане овим законом,

2) да привредно друштво за ревизију треба да предузме одређене радње с циљем унапређења свог пословања, процеса ревизије и интерног система контроле квалитета.

(3) Привредно друштво за ревизију којем је изречена препорука из става 1. овог члана дужно је Министарству доставити план, рокове и динамику поступања с циљем отклањања неправилности за које су дате препоруке.

(4) Министарство спроводи поновни поступак надзора над радом привредног друштва за ревизију којем су дате препоруке како би утврдило да ли је привредно друштво за ревизију поступило у складу са ставом 3. овог члана.

(5) Ако привредно друштво за ревизију не поступи по датим препорукама, министар доноси рјешење којим се изричу друге мјере надзора.

Члан 87.

(1) Министар рјешењем налаже мјеру надзора о отклањању утврђених незаконитости.

(2) Рјешењем се налаже привредном друштву за ревизију отклањање утврђених незаконитости, ако овлашћено лице Министарства у поступку надзора утврди да:

1) власничка структура привредног друштва за ревизију није у складу са овим законом,

2) привредно друштво за ревизију није објавило извјештај о транспарентности,

3) привредно друштво за ревизију нема успостављен систем интерне контроле,

4) привредно друштво за ревизију не испуњава услов прописан чл. 47. и 49. овог закона,

5) привредно друштво не доставља прописана документа и извјештаје из чл. 65, 73. и 75. овог закона.

(3) Привредно друштво за ревизију дужно је да, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана пријема рјешења, поступи по рјешењу и достави Министарству извјештај о предузетим мјерама, са доказима о отклањању незаконитости.

(4) Ако привредно друштво за ревизију не поступи у складу са рјешењем којим је наложено отклањање утврђених незаконитости из става 1. овог члана, министар доноси рјешење о другим мјерама надзора, које не могу бити једнаке раније донесеним мјерама.

(5) Рјешење из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 88.

(1) Мјеру надзора условног одузимања дозволе за обављање послова ревизије министар изриче рјешењем.

(2) Рјешењем се изриче мјера условног одузимања дозволе за рад привредном друштву за ревизију ако овлашћено лице Министарства у поступку надзора утврди да привредно друштво за ревизију не обавља ревизију у складу са Међународним стандардима ревизије, Међународним стандардима контроле квалитета и другим прописима у складу са овим законом.

(3) У рјешењу из става 1. овог члана истовремено се одређује да се изречена мјера неће извршити ако привредно друштво за ревизију у периоду који је одређен рјешењем, а који не може бити дужи од двије године, не учини нову повреду овог закона у поступку обављања ревизије.

(4) Рјешење из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

(5) Привредном друштву за ревизију, којем је изречена мјера надзора из става 1. овог члана, привремено се одузима дозвола за рад ако у периоду који је одређен рјешењем учини нову повреду овог закона приликом обављања ревизије.

Члан 89.

(1) Мјеру надзора привременог одузимања дозволе за рад привредном друштву за ревизију министар изриче рјешењем.

(2) Рјешењем се изриче мјера привременог одузимања дозволе за рад привредном друштву за ревизију, ако овлашћено лице Министарства утврди да:

1) привредно друштво за ревизију није отклонило утврђене неправилности у року који је одређен рјешењем из члана 86. овог закона,

2) не поступи по мјерама надзора које су изречене рјешењем о отклањању утврђених незаконитости,

3) привредно друштво за ревизију прекрши мјеру условног одузимања дозволе за рад,

4) привредно друштво за ревизију не спроведе адекватан систем интерних контрола у складу са МСР и МСКК 1, ако то битно утиче на рад привредног друштва за ревизију,

5) спроведена ревизија за резултат има значајне грешке које могу угрозити јавни интерес,

6) привредно друштво за ревизију на било који начин онемогућава спровођење надзора од овлашћених лица Министарства.

(3) Мјера привременог одузимања дозволе из става 1. овог члана може бити изречена најдуже до три године, а најмање годину дана од дана доношења рјешења о изрицању мјере.

(4) Привредно друштво за ревизију може поново да обавља послове законске ревизије након истека периода на који му је изречена мјера надзора, уз претходно обавјештење, које доставља Министарству да почиње са обављањем законске ревизије.

(5) Рјешење из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 90.

(1) Мјеру надзора одузимања дозволе за рад привредном друштву за ревизију министар изриче рјешењем.

(2) Рјешењем се изриче мјера одузимања дозволе за рад привредном друштву за ревизију, ако овлашћено лице Министарства утврди да:

1) је дозвола за обављање послова ревизије издата на основу неистинитих података,

2) је привредно друштво за ревизију прекршило мјеру надзора привременог одузимања дозволе за рад,

3) престане да испуњава услове прописане овим законом.

(3) Рјешењем о одузимању дозволе за рад привредном друштву за ревизију може се утврдити и период у коме се привредном друштву за ревизију коме се одузима дозвола

за рад не може издати нова, а који не може бити дужи од три године.

(4) Рјешење из става 1. овог члана коначно је у управном поступку, а против њега се може покренути управни спор.

Члан 91.

(1) Ако се у поступку надзора над радом лиценцираног овлашћеног ревизора утврде незаконитости или неправилности у његовом раду, изричу се одговарајуће мјере надзора.

(2) Лиценцираном овлашћеном ревизору се могу изрећи следеће мјере надзора:

- 1) отклањање утврђених неправилности,
- 2) условно одузимање лиценце за обављање послова ревизије,

3) одузимање лиценце за обављање послова ревизије.

(3) Приједлог мјера надзора над радом лиценцираног овлашћеног ревизора разматра и о њему се изјашњава Савјет.

(4) Мјере из става 2. овог члана изричу се опоменом или рјешењем.

(5) Мјере надзора се изричу најкасније у року од 60 дана од истека рока за достављање примједба на записник, односно од дана уручења допунског записника о надзору.

Члан 92.

Опомена се издаје ако се у току спровођења надзора над радом лиценцираног овлашћеног ревизора утврди да не поступа у складу са овим законом, стандардима и правилима струке, али тако да то битно не утиче на квалитет ревизорског извјештаја и не постоји ризик по јавни интерес.

Члан 93.

(1) Мјеру надзора условног одузимања лиценце овлашћеном ревизору министар изриче рјешењем, ако се у поступку надзора утврди да лиценцирани овлашћени ревизор не обавља ревизију у складу са овим законом и подзаконским актима.

(2) У рјешењу из става 1. овог члана истовремено се одређује да се изречена мјера неће извршити ако лиценцирани овлашћени ревизор у периоду који је одређен рјешењем, а који не може бити дужи од двије године, не учини нову повреду овог закона у поступку обављања ревизије.

(3) Лиценцираном овлашћеном ревизору којем је изречена мјера из става 1. овог члана одузима се лиценца за обављање послова ревизије ако у периоду који је одређен рјешењем учини нову повреду овог закона приликом обављања ревизије.

(4) Рјешење из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 94.

(1) Лиценцираном овлашћеном ревизору мјеру надзора одузимања лиценце изриче министар рјешењем у случају да у поступку надзора овлашћена лица Министарства утврде:

1) да је лиценца добијена навођењем неистинитих података,

2) да је лице правоснажно осуђено за кривична дјела против привреде и платног промета, против службене дужности и против правног саобраћаја, као и за свако друго кривично дјело које га чини неподобним за обављање послова лиценцираног овлашћеног ревизора,

3) да поступа супротно правилима ревизије и ако због тога ревизорски извјештај који је потписао садржи недостатке, односно доводи у заблуду кориснике ревизорског извјештаја,

4) да не поштује обавезу заштите повјерљивих података,

5) да је лиценцирани овлашћени ревизор одговорно лице у привредном друштву за ревизију којем је одузета дозвола за рад у поступку спровођења надзора,

6) да лиценцирани овлашћени ревизор прекрши мјеру условног одузимања лиценце,

7) да му је изречена мјера забране обављања дјелатности,

8) да је захтјев професионалног удружења које је утврдило постојање неправилности оправдан.

(2) Рјешењем о одузимању лиценце може се утврдити и период у коме се лиценцираном овлашћеном ревизору коме се одузима лиценца не може издати нова, а који не може бити дужи од три године ни краћи од годину дана од дана доношења рјешења.

(3) Рјешење из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 95.

(1) Министарство може у поступку надзора друштва за ревизију издати и прекршајни налог у складу са прописом којим се уређују прекршаји у Републици.

(2) Министарство може у поступку надзора лиценцираног овлашћеног ревизора издати и прекршајни налог у складу са прописом којим се уређују прекршаји у Републици.

Члан 96.

(1) Министарство успоставља и води регистар изречених мјера у поступку надзора над радом привредних друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора (у даљем тексту: Регистар изречених мјера).

(2) Регистар изречених мјера садржи најмање следеће податке:

1) пословно име привредног друштва за ревизију, односно име и презиме лиценцираног овлашћеног ревизора коме је изречена мјера,

2) мјеру која је изречена,

3) број и датум рјешења о изрицању мјере.

(3) Регистар изречених мјера води се у електронском облику и објављује на интернет страници Министарства.

(4) У Регистар изречених мјера се уносе информације о судским споровима који су у току, а покренути су по основу изречене мјере од Министарства.

Члан 97.

Брисање мјера које су евидентирани у Регистру изречених мјера на основу члана 96. овог закона, врши се истеком пет година од дана правоснажности акта којим је изречена мјера надзора.

Члан 98.

(1) Министарство и Савјет су дужни да чувају као повјерљиве све податке, чињенице и околности које су им биле доступне приликом обављања послова надзора, у складу са овим законом.

(2) Одредба става 1. овог члана примјењује се и на запослене и бивше запослене у Министарству, чланове и бивше чланове Савјета, односно на друга лица којима су приликом рада у Министарству били доступни повјерљиви подаци.

(3) Повјерљиви подаци у смислу става 1. овог члана чувају се у складу са овим законом, изузев ако посебним прописима није другачије уређено.

ГЛАВА VIII САВЈЕТ ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 99.

(1) Министар именује Савјет.

(2) Надлежност и обавезе Савјета су да:

1) разматра приједлог плана редовног надзора над радом привредних друштава за ревизију,

2) разматра извјештај Министарства о спроведеном надзору над радом привредних друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора,

3) разматра записник о спроведеном надзору над радом привредног друштва за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора и о њима се изјашњава,

4) разматра предложене мјере надзора привредном друштву за ревизију и лиценцираним овлашћеним ревизорима и о њима се изјашњава,

5) разматра нацрте и приједлоге закона и других прописа из области рачуноводства и ревизије,

6) разматра план усклађивања законодавства Републике са правним поретком Европске уније из области рачуноводства и ревизије и прати процес усклађивања,

7) учествује у припреми стратегије, те у изради смјерница и акционог плана за побољшање квалитета финансијског извјештавања и унапређивање рачуноводствене и ревизорске праксе у Републици,

8) разматра акта професионалног удружења,

9) разматра годишњи извјештај о раду и стању у области рачуноводства и ревизије који припрема професионално удружење,

10) разматра и даје приједлоге на годишњи план континуиране едукације коју спроводи професионално удружење,

11) обавља и друге послове из своје надлежности, у складу са овим законом.

Члан 100.

(1) За свој рад Савјет одговара министру.

(2) Савјет је дужан да министру најмање једном годишње достави извјештај о раду.

Члан 101.

(1) Савјет има пет чланова.

(2) Чланове Савјета именује министар на период од пет година, с тим да иста лица могу бити поново именована.

(3) За члана Савјета може бити именовано лице које испуњава сљедеће услове:

1) да има стечено високо образовање из научне области економске науке на основним студијама у трајању од најмање четири године,

2) да има најмање десет година радног искуства на пословима из области рачуноводства, ревизије или финансија (радно искуство по основу радног односа на пуно или непуно радно вријеме),

3) да није правоснажно осуђивано за кривична дјела против привреде и платног промета, против службене дужности и против правног саобраћаја, као и за свако друго кривично дјело које га чини неподобним за члана Савјета,

4) да није у радном односу или ангажован по другом основу у привредном друштву за ревизију.

(4) Два члана Савјета обавезно су лица са стеченим звањем овлашћени ревизор, од којих је најмање једно лице лиценцирани овлашћени ревизор са најмање пет година радног искуства на пословима ревизије.

(5) Приликом именовања чланова Савјета водиће се рачуна о равноправној пуној заступљености.

(6) Стручне и административне послове за потребе Савјета обавља Министарство.

(7) Савјет доноси Пословник о раду, којим се уређује начин рада, организација, одлучивање и друга питања од значаја за рад Савјета.

ГЛАВА IX ЗВАЊА, ТЕСТИРАЊЕ, СЕРТИФИКАЦИЈА И ЛИЦЕНЦИРАЊЕ

Члан 102.

(1) Професионално удружење, у складу са Међународним стандардима едукације, спроводи јединствени програм за стицање квалификација и звања у рачуноводној и ревизорској професији.

(2) Професионално удружење дужно је да донесе и спроводи прописе којим се уређују услови, начин и накнаде

за стицање звања у рачуноводној и ревизорској професији, квалификовање и професионални развој рачуновођа и овлашћених ревизора, континуирана едукација, контрола квалитета рада његових чланова, те издавање сертификата за сва звања у професији и лиценци за звања у области рачуноводства.

(3) Професионално удружење утврђује приједлог прописа из става 2. овог члана и доставља га Министарству на мишљење.

(4) Након прибављеног мишљења Министарства, Влада даје сагласност на прописе из става 2. овог члана.

(5) Професионално удружење, након прибављене сагласности Владе, доноси прописе из става 2. овог члана.

(6) Измјене и допуне прописа из става 2. овог члана доносе се по поступку којим је утврђен и њихов основни текст.

(7) Професионално удружење има обавезу да на континуираној основи обезбједи превод прописа из члана 3. овог закона.

Члан 103.

(1) Професионално удружење је дужно да најмање једном годишње поднесе Влади извјештај о раду и стању у области рачуноводства и ревизије, посредством Министарства.

(2) Извјештај из става 1. овог члана се доставља Министарству најкасније до краја марта текуће године за претходну годину, а Министарство је дужно да га достави на разматрање Влади најкасније до краја априла текуће године за претходну годину.

(3) Извјештај из става 1. овог члана обавезно садржи: извршавање послова и датих овлашћења повјерених овом удружењу, број и структуру издатих сертификата, информацију о спроведеним едукацијама, информацију о контроли квалитета рада чланова професионалног удружења, финансијске извјештаје професионалног удружења и друштва која га чине и друге информације о стању у области рачуноводствене и ревизорске професије.

(4) Професионално удружење је дужно да план континуиране едукације достави Савјету најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину.

(5) План континуиране едукације из става 4. овог члана обавезно садржи: квартални преглед свих планираних појединачних облика континуиране едукације са дефинисаним темама и свим другим релевантним информацијама.

Члан 104.

(1) У рачуноводној и ревизорској професији у Републици утврђују се три звања:

- 1) сертифицирани рачуноводствени техничар,
- 2) сертифицирани рачуновођа,
- 3) овлашћени ревизор.

(2) Тестирање кандидата за звања из става 1. овог члана, издавање сертификата и лиценци врше се на сљедећи начин:

1) тестирање кандидата за сва звања врши се посредством професионалног удружења,

2) издавање сертификата за сва звања врши професионално удружење утврђено овим законом,

3) лиценцирање за сертифициваног рачуноводног техничара и сертифициваног рачуновођу врши професионално удружење утврђено овим законом,

4) лиценцирање овлашћених ревизора врши Министарство, у складу са овим законом.

(3) Изузев за квалификована лица, није обавезно лиценцирање лица са звањем сертифицирани рачуноводствени техничар и сертифицирани рачуновођа која обављају рачуноводствене послове за интерне потребе привредних друштава, предузетника и других правних лица у којима су запослени.

(4) Професионално удружење дужно је да успостави и води регистре стечених звања из става 1. овог члана, који обавезно садрже име и презиме лица, датум издавања и важења лиценце, а подаци из регистра су јавни и доступни на интернет страници професионалног удружења.

(5) Лице које посједује лиценцу стечену у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ, у складу са прописима, одговарајуће лиценце у Републици могу добити од Министарства, односно професионалног удружења у Републици, у складу са овим законом.

Члан 105.

Забрањена је употреба звања и назива из члана 104. овог закона лицу које није сертификовано и лиценцирано, као и нуђење или обављање независних рачуноводствених или ревизијских услуга лицу које није лиценцирано и регистровано у складу са овим законом за пружање рачуноводствених и ревизорских услуга.

Члан 106.

(1) Лица која посједују сертификат издат од професионалних субјеката изван БиХ, након што доставе доказе да испуњавају IFAC-ове услове едукације у земљи у којој су стекла квалификацију, као и услове у погледу стручне спреме, радног искуства и познавања прописа и пореског система у Републици и БиХ, могу поднијети захтјев за нострификацију стечених звања и квалификација.

(2) Нострификацију стечених звања и квалификацију за лица из става 1. овог члана врши професионално удружење дефинисано овим законом.

Члан 107.

Лицима којима је сертификат издат у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ стечено звање у професији се признаје у Републици по систему реципроцитета.

ГЛАВА X

УПРАВНИ НАДЗОР И ПРАЋЕЊЕ, ОТКРИВАЊЕ И ПРИЈАВЉИВАЊЕ КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА У ВЕЗИ СА ПРАЋЕМ НОВЦА И ФИНАНСИРАЊЕМ ТЕРОРИСТИЧКИХ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 108.

Управни надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Члан 109.

(1) Привредна друштва за ревизију, привредна друштва, предузетници и пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике, регистровани за пружање рачуноводствених услуга, као и лица која врше послове надзора у вези са одредбама овог закона, обавезна су да стално прате и откривају појаве и радње које имају обиљежја кривичних дјела у вези са праћем новца и финансирањем терористичких дјелатности.

(2) У случају утврђивања чињеница и радњи које указују на кривична дјела из става 1. овог члана, обавезно се, писмено, без одгађања, обавјештава орган надлежан за област спречавања прања новца и финансирања терористичких дјелатности.

(3) Субјекти укључени у послове прописане овим законом дужни су да пружају сталну подршку и сарадњу свим органима кривичног гоњења у вези са њиховим захтјевима приликом откривања, пријављивања и процесуирања дјела која имају обиљежја прања новца и финансирања терористичких дјелатности.

ГЛАВА XI КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 110.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не користи податке о разврставању на прописан начин (чл. 8. и 9),

2) не уреди организацију рачуноводства на прописан начин (члан 12),

3) интерним актом не пропише услове за лице у радном односу које обавља рачуноводствене послове (члан 17),

4) финансијски извјештај није потписан од квалификованог лица у складу са овим законом (члан 17. став 4),

5) повјери вођење пословних књига повезаном правном лицу супротно члану 18. овог закона,

6) не припрема финансијске извјештаје у складу са чл. 3, 4. и 11. овог закона,

7) не сачињава, не контролише и не чува књиговодствене исправе, односно не води и не чува пословне књиге и друге извјештаје сагласно одредбама овог закона (чл. 13, 14, 15, 16, 40. и 41),

8) не изврши попис имовине и обавеза у складу са овим законом (члан 26),

9) не спроведе поступак усаглашавање потраживања и обавеза, не одговори на захтјев повјериоца или дужника за усаглашавање потраживања и обавеза, не одговори на захтјев привредног друштва за ревизију (члан 27),

10) не сачињава извјештај о пословању и консолидовани извјештај о пословању (чл. 33. и 35),

11) не сачињава извјештај о корпоративном управљању (члан 34),

12) не сачињава извјештај о плаћању јавном сектору и консолидовани извјештај о плаћању јавном сектору (чл. 36. и 37),

13) не сачињава извјештај о одрживости и консолидовани извјештај о одрживости (чл. 38. и 39).

(2) Новчаном казном од 10.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не сачињава и не презентује финансијске извјештаје у складу са овим законом (чл. 28. и 32),

2) не сачињава и не презентује консолидоване финансијске извјештаје у складу са овим законом (чл. 29, 30. и 32).

(3) Новчаном казном од 10.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не преда финансијски извјештај у Регистар финансијских извјештаја (члан 42),

2) не преда консолидовани финансијски извјештај у Регистар финансијских извјештаја (члан 42),

3) не преда извјештај о пословању и консолидовани извјештај о пословању у Регистар финансијских извјештаја (члан 43).

(4) За радње из ст. 1, 2. и 3. овог члана, новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу.

(5) Новчаном казном од 2.000 КМ до 6.000 КМ казниће се за прекршај предузетник, ако:

1) пословне књиге не води по систему двојног књиговодства на обрачунској основи у складу са чланом 6. ст. 2. и 3. овог закона,

2) ако одустане од вођења пословних књига по систему двојног књиговодства на обрачунској основи супротно члану 6. став 6. овог закона,

3) не обавијести Пореску управу, односно Агенцију о вођењу пословних књига по систему двојног књиговодства на обрачунској основи у складу са чланом 6. ст. 4. и 5. овог закона.

(6) За радње из става 1. т. 1) до 9), става 2. тачка 1) и става 3. тачка 1) овог члана, новчаном казном од 2.000 КМ до 6.000 КМ казниће се за прекршај предузетник који води пословне књиге по систему двојног књиговодства на обрачунској основи.

Члан 111.

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво за ревизију, ако:

1) ревизију финансијских извјештаја не обавља у складу са овим законом и подзаконским актима донесеним у складу са овим законом, Међународним стандардима ревизије, Међународним стандардима контроле квалитета и Међународним етичким кодексом за професионалне рачуновође (члан 46),

2) у оквиру свог пословног имена садржи ријечи: ревизија, друштво за ревизију, изведенице ових ријечи или преводе ових ријечи на стране језике, а нема дозволу за обављање послова ревизије (члан 48),

3) на подручју Републике пружа услуге ревизије без претходно испуњених услова или супротно условима прописаним овим законом (чл. 47, 48. и 49),

4) у прописаном року не обавијести Министарство о промјенама података који се воде у Регистру привредних друштава за ревизију (члан 58. став 3. тачка 1),

5) привредно друштво за ревизију које престане да испуњава услове у погледу минималног броја лиценцираних овлашћених ревизора у радном односу на неодређено вријеме не поступи у складу са чланом 59. ст. 1. и 2. овог закона,

6) не испуњава услове у погледу минималног броја лиценцираних овлашћених ревизора у радном односу на неодређено вријеме, а закључи нове уговоре о ревизији (члан 59. став 3),

7) ако није организовало пословање на начин прописан чланом 60. овог закона,

8) није именovalo главног ревизорског партнера на ангажману и поштовало друге захтјеве прописане чланом 62. овог закона,

9) не примјењује усвојену методологију (члан 63),

10) не закључи уговор о ревизији у складу са законом (члан 65),

11) не достави Министарству информације о уговорима о ревизији и закључене уговоре о ревизији (члан 65),

12) раскине уговор о ревизији финансијских у току обављања ревизије, а за то не постоје оправдани разлози (члан 66. ст. 2. и 3),

13) не обавијести Министарство о раскиду уговора о ревизији у прописаном року (члан 66. став 4),

14) не ангажује стручна лица за обављање ревизије из специфичних области на начин прописан чланом 67. овог закона,

15) пружа услуге ревизије истом правном лицу у периоду који је дужи од периода прописаног чланом 68. овог закона,

16) пружа услуге ревизије правном лицу прије истека периода прописаног чланом 68. став 4. овог закона,

17) не сачињава и не чува радну документацију у складу са чланом 70. овог закона,

18) извјештај о ревизији није сачињен и потписан на начин прописан чланом 71. овог закона,

19) се не осигура на начин прописан овим законом и не достави фото-копију полисе осигурања Министарству у прописаном року (члан 73),

20) не сачини и у прописаном року не објави годишњи извјештај о транспарентности (члан 74),

21) не попуни и у прописаном року не достави Министарству Годишњи упитник за привредна друштва за ревизију (члан 75),

22) обавља ревизију код правног лица, а у сукобу интереса је са тим правним лицем у складу са чланом 77. овог закона,

23) овлашћеном лицу Министарства не омогући спровођење надзора (чл. 81. до 83).

(2) За радње из става 1. овог члана, новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај и одговорно лице у привредном друштву за ревизију.

Члан 112.

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 30.000 КМ казниће се обвезник ревизије, ако:

1) не закључи уговор о ревизији финансијских извјештаја у складу са овим законом (чл. 59. и 64),

2) не достави извјештај о ревизији у Регистар финансијских извјештаја (члан 43),

3) раскине уговор о ревизији финансијских извјештаја, а за то не постоје оправдани разлози (члан 66).

(2) За радње из става 1. овог члана, новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу.

Члан 113.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај лиценцирани овлашћени ревизор, ако:

1) не обавијести Министарство о свим промјенама података који се воде у Регистру лиценцираних овлашћених ревизора (чл. 51. и 53),

2) не изрази мишљење у складу са чланом 71. ст. 1. и 2. овог закона,

3) не потпише извјештај о ревизији у складу са чланом 71. ст. 3. и 4. овог закона,

4) обавља ревизију, а при томе је у сукобу интереса са правним лицем чије финансијске извјештаје ревидира (члан 76).

(2) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај главни ревизорски партнер, лиценцирани овлашћени ревизор, чланови ревизорског тима и друга лица која су учествовала у ревизији ако не поступе у складу са чланом 69. овог закона.

Члан 114.

Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, предузетник и пословна јединица правног лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга, ако:

1) пружа рачуноводствене услуге и потписује финансијске извјештаје и консолидоване финансијске извјештаје трећим лицима, а нису уписани у одговарајући регистар којег води Министарство (чл. 18, 21. и 22),

2) на подручју Републике пружају услуге рачуноводства без претходно испуњених услова или супротно условима прописаним овим законом (чл. 17, 19, 21. и 22),

3) рачуноводствене услуге пружа без претходно закљученог уговора о пружању рачуноводствених услуга (члан 18),

4) не обавијести Министарство о свим промјенама података који се воде у Регистру привредних друштава (члан 21).

Члан 115.

Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај професионално удружење, ако:

1) прописе из члана 102. став 2. овог закона не донесе на начин прописан одредбама ст. 3, 4. и 5. наведеног члана,

2) измјене и допуне у прописима из члана 102. став 2. овог закона не донесе на начин прописан ставом 6. наведеног члана,

3) Влади у прописаном року и прописаном садржају не достави извјештај из члана 103. овог закона,

4) Савјету у прописаном року и прописаном садржају не достави план континуиране едукације у складу са чланом 103. овог закона.

Члан 116.

(1) Новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај физичко лице које податке добијене из Регистра финансијских извјештаја користи на начин који је супротно одредбама овог закона.

(2) Новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај физичко лице које користи звања у професији прописана овим законом или нуди и обавља независне рачуноводствене и ревизијске услуге трећим лицима, а није регистровано за пружање тих услуга, нити сертификовано и лиценцирано у складу са овим законом.

ГЛАВА XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 117.

(1) Привредна друштва за ревизију која су до дана ступања на снагу овог закона добила дозволу за рад од Министарства, дужна су да најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона свој статус и пословање ускладе са одредбама овог закона на начин да се Министарству достави додатна документација у складу са чланом 54. овог закона, а која није достављена до датума ступања на снагу овог закона.

(2) Ако привредно друштво за ревизију у року из става 1. овог члана не достави додатну документацију, Министарство по истеку рока из става 1. овог члана, по службеној дужности, доноси рјешење о одузимању дозволе за рад привредном друштву за ревизију и брисању из Регистра привредних друштава за ревизију.

(3) На поступке по захтјеву за издавање дозволе за рад привредном друштву за ревизију, започете до дана ступања на снагу овог закона, примјењују се одредбе овог закона.

Члан 118.

(1) Привредна друштва и пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга, дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Привредна друштва и пословне јединице правних лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга, дужни су да у року из става 1. овог члана Министарству доставе документацију која није достављена до датума ступања на снагу овог закона.

(3) Ако привредно друштво, односно пословна јединица правног лица са сједиштем изван Републике који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга, у року из става 1. овог члана не доставе додатну документацију, Министарство по службеној дужности, а након истека рока из става 1. овог члана, доноси рјешење о њиховом брисању из Регистра привредних друштава.

(4) На поступак по захтјеву за упис у Регистар привредних друштава, започет до дана ступања на снагу овог закона, примјењиваће се одредбе овог закона.

Члан 119.

(1) Лицима која су стекла професионално звање овлашћени ревизор, сертификовани рачуновођа и сертификовани рачуноводствени техничар до дана ступања на снагу овог закона признаје се стечено звање.

(2) Лиценце које су издате лиценцираним овлашћеним ревизорима до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издате.

(3) На поступак по захтјеву за издавање лиценце овлашћеном ревизору започет до дана ступања на снагу овог закона, примјењиваће се одредбе овог закона.

Члан 120.

(1) Члан 17. став 4. овог закона примјењује се почев од финансијских извјештаја који се сачињавају за обрачунски период који почиње 1. јануара 2026. године или касније.

(2) Чл. 38. и 39. овог закона примјењују се почев од пословне године која почиње 1. јануара 2027. године или касније.

(3) Финансијски извјештаји, консолидовани финансијски извјештаји, извјештај о пословању и консолидовани извјештај о пословању за 2025. годину сачињавају се и

предају у складу са одредбама чл. 19, 20, 24. и 25. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 94/15 и 78/20).

Члан 121.

(1) У року од три мјесеца од ступања на снагу овог закона министар ће донијети:

1) Правилник о начину уписа и вођењу Регистра привредних друштава и Регистра предузетника за пружање рачуноводствених услуга (члан 24),

2) Правилник о начину уписа и вођењу Регистра привредних друштава за ревизију и Регистра лиценцираних овлашћених ревизора (члан 58. став 8),

3) Правилник о издавању, обнављању и одузимању лиценци овлашћеним ревизорима (члан 51. став 6),

4) Правилник о методологији обављања ревизије (члан 63).

(2) У року од девет мјесеци од ступања на снагу овог закона министар ће донијети:

1) Правилник о успостављању система двојног књиговодства код предузетника (члан 6. став 7),

2) правилнике којима се прописује Контни оквир и садржина рачуна у контном оквиру за сва правна лица и предузетнике (члан 25. ст. 2. и 4),

3) Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза (члан 26. став 6. и члан 27. став 5),

4) правилнике о садржини и форми финансијских извјештаја (члан 31),

5) Правилник о извјештавању о одрживости (члан 38. став 6),

6) Правилник о садржини и форми јавно доступних извјештаја (члан 44. став 5),

7) Упутство о примјени Међународног стандарда финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (члан 11. став 4),

8) Упутство о вршењу надзора субјеката који су регистровани за пружање рачуноводствених услуга (члан 80. став 10),

9) Упутство за вршење надзора над радом привредних друштава за ревизију и лиценцираних овлашћених ревизора (члан 82. став 9).

Члан 122.

У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона професионално удружење је дужно да донесе прописе из члана 102. овог закона.

Члан 123.

До доношења подзаконских аката из члана 121. овог закона примјењиваће се подзаконски акти који су важили до ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са њим.

Члан 124.

На поступке надзора над радом ревизорских друштава и овлашћених ревизора започете до дана ступања на снагу овог закона, примјењиваће се одредбе овог закона.

Члан 125.

Предузетници који су обавјештење о вођењу пословних књига по систему двојног књиговодства доставили Пореској управи и Агенцији до дана ступања на снагу овог закона, немају обавезу његовог поновног достављања.

Члан 126.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 94/15 и 78/20), осим члана 58. став 2. тачка 2) тог закона, који остаје на снази до дана доношења закона којим ће се уредити статус овлашћеног процјењивача.

Члан 127.

Овај закон објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”, а ступа на снагу 1. јануара 2026. године.

Број: 02/1-021-1634/25
17. децембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

2724

На основу члана 70. став 1. тачка 2. и члана 109. Устава Републике Српске и члана 177. став 2. и члана 181. став 3. Пословника Народне скупштине Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 66/20), Народна скупштина Републике Српске, на 17. редовној сједници, одржаној 17. децембра 2025. године, д о н и ј е л а ј е

О Д Л У К У**О ПРИЈЕВРЕМЕНОМ СТУПАЊУ НА СНАГУ ЗАКОНА О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ****I**

У поступку доношења Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске утврђено је да постоје нарочито оправдани разлози да наведени закон ступи на снагу 1. јануара 2026. године.

II

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-1633/25
17. децембра 2025. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.